

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/21-10/18
URBROJ: 613-20-22-9
Pazin, 15. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Gospodarenje komunalnim
otpadom u trgovačkom
društvu za gospodarenje
otpadom Kaštijun d.o.o.,
Pula**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	6
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM KAŠTIJUN D.O.O., PULA	10
Zbrinjavanje komunalnog otpada	15
Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	37
Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	38
Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	43
Informativne aktivnosti	46
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM KAŠTIJUN D.O.O., PULA	47
OČITOVANJE DRUŠTVA	49
Prilog 1 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad nastao obavljanjem djelatnosti Društva za 2019., 2020. i 2021.	50
Prilog 2 Podaci o preuzetim količinama otpada na bioreaktorsko odlagalište Centra za 2019., 2020. i 2021.	51

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM
OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM
KAŠTIJUN D.O.O., PULA

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom Kaštijun d.o.o., Pula (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 24. studenoga 2021. do 15. studenoga 2022.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Subjekt revizije je Društvo čiji je cilj uspostava jedinstvenog sustava gospodarenja otpadom na području Istarske županije.

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom u svrhu ispunjavanja preuzetih obveza na području pružanja usluge zbrinjavanja komunalnog otpada.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom
- provjeriti uspostavu zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima
- provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom
- ocijeniti uspostavu učinkovitog evidentiranja i praćenja podataka o komunalnom otpadu
- ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom
- provjeriti provedbu informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, javno objavljeni podaci o Društvu te podaci o komunalnom otpadu koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo).

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te stručni i drugi dostupni materijali u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- analizirani su podaci iz izvješća o komunalnom otpadu, odlagalištima i odlaganju otpada koje objavljuje Ministarstvo
- obavljen je uvid u informacijski sustav gospodarenja otpadom u Društvu i druge baze podataka te su analizirani navedeni podaci
- obavljani su sastanci / intervjui / elektronička prepiska s predstavnicima Društva
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba Društva o pojedinim aktivnostima u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom. Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: pravni i planski okvir, zbrinjavanje komunalnog otpada, financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, nadzor postupanja s komunalnim otpadom te informativne aktivnosti i javne objave podataka o komunalnom otpadu.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

– Je li gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom?
- Je li uspostavljeno zbrinjavanje komunalnog otpada u skladu s propisima?
- Je li financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom uspostavljeno tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada?
- Je li uspostavljeno učinkovito evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu?
- Je li uspostavljen učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom?
- Provode li se informativne aktivnosti te objavljuju li se podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva kako bi bili transparentni i javno dostupni?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Pravni i planski okvir gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ uspostavljen je pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom ○ doneseni su potrebni akti i planski dokumenti za uređenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom ○ izgrađen je Centar za gospodarenje otpadom Kaštijun prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. ○ Društvo upravlja Centrom za gospodarenje otpadom Kaštijun ○ Društvo je registrirano za djelatnosti u vezi s gospodarenjem otpadom ○ poslovnim planom Društva zasebno su planirane aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem otpadom ○ Društvo donosi godišnje izvještaje o poslovanju Društva ○ u godišnjim izvještajima o poslovanju iskazani su podaci vezani za djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom
2.	Zbrinjavanje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ Društvo je ishodilo odgovarajuće dozvole za postupke gospodarenja otpadom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo je upisano u propisane očevidnike za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ Društvo obavlja prihvat, obradu sortiranog ili nesortiranog komunalnog otpada i kontrolu maksimalno 20,0 % biootpada u ukupnom otpadu u skladu s tehnološkim zahtjevima postrojenja ○ Društvo obrađuje komunalni otpad na način da se dobije gorivo iz otpada koje se može koristiti kao energent
3.	Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom ○ sve jedinice lokalne samouprave s područja Istarske županije zaključile su ugovore s Društvom kojim reguliraju međusobne odnose vezane za predaju miješanog komunalnog otpada ○ Društvo primjenjuje istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada ○ cijena usluge osigurava ekonomski održivo poslovanje Društva te sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge ○ Društvo ostvaruje prihode od obrade miješanog komunalnog otpada
4.	Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo sastavlja propisanu dokumentaciju o preuzetom komunalnom otpadu ○ Društvo vodi propisane evidencije o preuzetom sortiranom i nesortiranom komunalnom otpadu, naknadno odvojenom komunalnom otpadu (plastika, staklo, metal i drugo) te proizvedenom i prodanom gorivu iz otpada ○ vodi se elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) ○ vode se prateći listovi u slučajevima kada se pošiljka otpada predaje u posjed drugoj osobi ○ podaci u dokumentaciji o otpadu su potpuni, točni i vjerodostojni ○ podaci o otpadu se dostavljaju na propisanim izvješćima nadležnim tijelima te su dokumentirani i kontrolirani
5.	Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ provodi se upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom u skladu s dozvolom za gospodarenje otpadom ○ primjenjuju se upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati se njihova provedba ○ provodi se nadzor nad vođenjem dokumentacije o prihvaćenom i obrađenom otpadu ○ osigurano je vođenje evidencije i praćenje i provedba plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja ○ provodi se nadzor nad dostavljanjem propisanih izvješća nadležnim tijelima ○ donesen je plan postupanja u slučaju izvanrednih događaja
6.	Informativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo provodi informativne aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom u Županijskom centru gospodarenja otpadom Kaštijun ○ na mrežnim stranicama Društva objavljena je poveznica na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni propisi ○ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su podaci o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom, uspostavljeno je obavljanje djelatnosti zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima, financiranje sustava uspostavljeno je tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, uspostavljeno je evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanje, uspostavljen je učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom, provode se informativne aktivnosti te transparentno i javno objavljuju podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **djelomično učinkovitim** ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom te su potrebna značajna poboljšanja.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na gospodarenje komunalnim otpadom te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se provodili u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Gospodarenje komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima i aktima Europske unije te strateškim i planskim dokumentima vezanim za područje gospodarenja komunalnim otpadom¹.

Društvo je pri gospodarenju komunalnim otpadom obvezno postupati u skladu s propisima. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), koji je bio na snazi tijekom 2019. i 2020.², utvrđene su mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Sustav gospodarenja otpadom uključuje odvojeno prikupljanje otpada, odvajanje i recikliranje otpada, prijevoz, oporabu, zbrinjavanje i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor, zatvaranje odlagališta i smanjenje odlaganja otpada te izgradnju centra za gospodarenje otpadom za obradu miješanog komunalnog otpada ostalog nakon odvajanja otpada. Održivo gospodarenje otpadom temelji se na postupcima koji su usmjereni na smanjenje, prikupljanje, kompostiranje i oporabu, recikliranje i zbrinjavanje, postupanje s otpadom, osiguranje društveno ekonomske koristi, zaštitu tla, podzemnih voda i zdravlja ljudi te smanjenje zagađenja zraka i utjecaja na klimatske promjene. Navedenim Zakonom utvrđen je red prvenstva u gospodarenju otpadom: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba i 5. zbrinjavanje otpada.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 117/17) koji je bio na snazi do srpnja 2020., propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje, odnosno izmjenu dozvole, oblik i sadržaj obrasca dozvole, način izračuna iznosa osiguranja od štete koja može nastati kao posljedica gospodarenja otpadom, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, izgled i sadržaj obavijesti o namjeri ishoda dozvole te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole.

Nadalje, propisan je sadržaj, način vođenja, način upisa te sadržaj i izgled potvrde o upisu u očevidnik prijevoznika otpada, očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, očevidnik trgovaca otpadom, očevidnik reciklažnih dvorišta, očevidnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad i očevidnik energetske oporabitelja određenog otpada, izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti te način izračuna visine police osiguranja ili jamstva banke za pošiljke otpada koje podliježu notifikacijskom postupku, sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište, sadržaj i izgled obrasca o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište, obrazac pratećeg lista proizvođača i posjednika otpada, uvjeti i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

¹ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

² U srpnju 2021. na snagu je stupio novi Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21), kojim se uređuje gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Stupanjem na snagu navedenog Zakona prestao je biti na snazi Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

Nadalje, propisan je način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, rokovi za dostavu podataka, obrazac plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20) koji je na snagu stupio u srpnju 2020., propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj, način vođenja te sadržaj rješenja o upisu u Očevidnik prijevoznika otpada, Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očevidnik trgovaca otpadom, Očevidnik reciklažnih dvorišta, Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i Očevidnik uporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, Očevidnik nusproizvoda, Očevidnik ukidanja statusa otpada te izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti, postupci uporabe, način izvođenja uporabe te vrste i količine otpada za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom i pojedinih financijskog jamstva te način postupanja ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i nadležnog upravnog tijela u vezi financijskog jamstva, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje ili izmjenu dozvole za gospodarenje otpadom, oblik i sadržaj obrasca dozvole za gospodarenje otpadom, način izračuna iznosa osiguranja ili jamstva banke za pošiljku otpada koja podliježe notifikacijskom postupku, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole. Nadalje, propisan je sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te rokovi za dostavu podataka i obrazac pratećeg lista, oblik, izgled i način vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom tom mrežnom aplikacijom i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Vrste komunalnog otpada utvrđene su Pravilnikom o katalogu otpada (Narodne novine 90/15), prema kojem je otpad razvrstan u numerički označene grupe i podgrupe prema djelatnostima i tehnološkim procesima u kojima nastaje te nazivima otpada, odnosno vrstama tvari ili predmeta koje imaju status otpada. Prema navedenom Pravilniku, komunalni otpad svrstan je u grupu 20, u tri podgrupe: 20 01 odvojeno prikupljeni sastojci komunalnog otpada, osim odvojeno prikupljene ambalaže iz komunalnog otpada (30 vrsta otpada), 20 02 otpad iz vrtova i parkova, uključujući otpad s groblja (tri vrste otpada) i 20 03 ostali komunalni otpad (sedam vrsta otpada između kojih i miješani komunalni otpad), a odvojeno prikupljena ambalaža iz komunalnog otpada svrstana je u grupu 15, podgrupu 15 01 (deset vrsta otpada).

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom utvrđenih navedenim Zakonom i propisanih ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Građevine za gospodarenje otpadom od državnog značaja su centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada. Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. U centru za gospodarenje otpadom mogu se odvijati različite aktivnosti vezane uz sakupljanje i obradu komunalnog otpada, a može se sastojati od centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica), postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada, postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada, postrojenja za mehaničko-biološku obradu miješanog komunalnog otpada, odlagališne plohe za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest i odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada. U centar za gospodarenje otpadom se mogu zaprimati krupni (glomazni) otpad, odvojeno prikupljeni otpadni papir/karton, plastika, metal, staklo, odvojeno prikupljeni biootpad, građevni otpad, građevni otpad koji sadrži azbest, inertni proizvodni otpad i miješani komunalni otpad. Navedene vrste otpada se u centar za gospodarenje otpadom dopremaju neposredno putem ovlaštenog sakupljača ili prijevoznika ili iz pretovarnih stanica. Djelatnost i poslove vezane za centar za gospodarenje otpadom obavlja trgovačko društvo u vlasništvu jedinice područne (regionalne) samouprave i/ili jedinice lokalne samouprave. Postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvaraju se u skladu s navedenim Zakonom u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište.

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Centar za gospodarenje otpadom i obrada opasnog otpada postupkom spaljivanja i odlaganja od posebnoga su interesa za Republiku Hrvatsku. Centrom za gospodarenje otpadom upravlja trgovačko društvo u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je: osigurati da davatelj javne usluge preda miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom i sklopiti sporazum s trgovačkim društvom koji upravlja centrom za gospodarenje otpadom kako bi se uredili odnosi u svezi s predajom miješanog komunalnog otpada. Osoba koja upravlja centrom za gospodarenje otpadom dužna je primiti sav miješani komunalni otpad od davatelja javne usluge te primjenjivati istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, koji su sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske dužni predavati miješani komunalni otpad u taj centar za gospodarenje otpadom.

Pravna i fizička osoba – obrtnik dužna je raspolagati financijskim jamstvom, za cijelo razdoblje obavljanja i godinu dana nakon prestanka obavljanja: djelatnosti određene dozvolom za gospodarenje otpadom, djelatnosti sakupljanja otpada i djelatnosti uporabe otpada za koju se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom. Ako je financijsko jamstvo izdano na razdoblje kraće od vremena trajanja dozvole za gospodarenje otpadom, pravna i fizička osoba – obrtnik dužna je prije isteka roka na koje je izdano financijsko jamstvo isto produžiti ili pribaviti novo financijsko jamstvo i dostaviti ga tijelu koje je izdalo dozvolu. Financijsko jamstvo može izdati kreditna institucija i društvo za osiguranje.

Iznimno financijsko jamstvo za djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom odlaganja otpada može osim kreditnih institucija i društva za osiguranje izdati i jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (dalje u tekstu: Fond). Financijsko jamstvo je bankarska garancija ili drugi odgovarajući ekvivalentni financijski instrument (polica osiguranja i drugo). Nadalje, prema navedenom Zakonu, sredstvima naplaćenim od financijskog jamstva financiraju se troškovi uklanjanja otpada u postupku izvršenja rješenja inspekcije zaštite okoliša Državnog inspektorata kada se inspeksijsko rješenje izvršava prisilno putem treće osobe na trošak izvršenika. Iznimno za djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom odlaganja otpada sredstvima financijskog jamstva, ne mora se osigurati uklanjanje otpada, već se moraju osigurati sredstva za financiranje troškova zatvaranja odlagališta otpada, održavanja i nadzora odlagališta otpada nakon zatvaranja za razdoblje od najmanje 30 godina nakon zatvaranja. Pojediniosti financijskog jamstva, uključujući i način određivanja iznosa financijskog jamstva te način postupanja Ministarstva, nadležnog tijela županije i Državnog inspektorata u vezi s provedbom ovoga članka uređuje ministar pravilnikom.

Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine (Narodne novine 85/07, 126/10, 31/11 i 46/15) za obradu miješanog komunalnog otpada te ostalog otpada koji nije moguće prethodno reciklirati bila je predviđena izgradnja 13 centara za gospodarenje otpadom. Prema navedenom Planu, do sada planirani koncept sustava centara za gospodarenje otpadom s tehnologijom mehaničko-biološke obrade pridonosi postizanju ciljeva u vezi sa smanjenjem udjela odlaganja biorazgradivog otpada i ukupne količine odloženog otpada, ali nije dovoljan u pogledu postizanja ciljeva recikliranja komunalnog otpada. Također, dinamika sanacije odlagališta nije postignuta, jer se kasni s izgradnjom centara za gospodarenje otpadom, dugotrajnim postupcima u pogledu rješavanja imovinsko pravnih odnosa, donošenju izmjena prostorno planskih dokumenata i svih drugih preduvjeta za početak građevinskih radova.

U siječnju 2017., na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (Narodne novine 3/17 i 1/22) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.), u prilogu koje se nalazi navedeni Plan i njezin je sastavni dio. U svibnju 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. Planom su određeni ciljevi i mjere te aktivnosti, nositelji provedbe, izvori financiranja, ciljane vrijednosti te rok provedbe.

Prema navedenom Planu, osim već izgrađenih centara za gospodarenje otpadom (Kaštijun i Mariščina) i centara za gospodarenje otpadom koji su u provedbi (Biljane Donje i Bikarac), nastavit će se s pripremom centara za gospodarenje otpadom definiranih Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine, kao i s pripremom centara za gospodarenje otpadom na novoutvrđenim lokacijama.

Pri planiranju kapaciteta centara za gospodarenje otpadom potrebno je za svaki izraditi studiju izvedivosti koja će uvažavati ciljeve u gospodarenju otpadom koji se trebaju postići Planom. U studiji trebaju biti prikazane sve mjere koje je potrebno provesti na širem području obuhvata centara za gospodarenje otpadom da bi se dosegli ciljevi i opravdao planirani kapacitet.

Proces uspostave sustava održivog gospodarenja otpadom proizlazi iz Ugovora o pristupanju Europskoj uniji i europskih direktiva koje su zakonodavni akti kojima se utvrđuje cilj koji sve države članice moraju ostvariti.

Prema direktivama, s otpadom se mora postupati na način da ne predstavlja rizik za vodu, tlo, zrak, floru ili faunu, bez stvaranja buke i smrada, odnosno bez utjecaja na okoliš u smislu promjene krajobraza.

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM KAŠTIJUN D.O.O., PULA

Društvo je osnovano na temelju Društvenog ugovora u siječnju 2007. Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Pazinu u ožujku 2007. pod nazivom Kaštijun d.o.o., za gospodarenje otpadom. Osnivači Društva su Grad Pula-Pola kao većinski vlasnik s udjelom od 51,0 % i Istarska županija s udjelom od 49,0 %. Sjedište Društva je Premanturska cesta 215, Pula. Predmet poslovanja Društva je gospodarenje otpadom, posredovanje oporabe i/ili zbrinjavanja otpada u ime drugih, sakupljanje, uporaba i/ili zbrinjavanje (obrada, odlaganje, spaljivanje i drugi načini zbrinjavanja otpada) odnosno gospodarenje posebnim kategorijama otpada, tehnička ispitivanja i analize, prekrcaj tereta i skladištenje, prijevoz robe i putnika u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prijevozu, proizvodnja, prijenos, distribucija, opskrba te organiziranje tržišta električnom energijom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda i drugo.

Cilj osnivanja Društva bio je uspostava jedinstvenog sustava gospodarenja otpadom na području Istarske županije, u skladu sa smjernicama i direktivama Europske unije, Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05), Prostornim planom Istarske županije i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Tijela Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine svi članovi Društva. Nadzorni odbor ima pet članova (dva člana su predstavnici Grada Pule, dva Istarske županije, a jedan je predstavnik zaposlenika Društva). Uprava se sastoji od jednog ili više direktora koje imenuje Skupština na rok od četiri godine. Ako Uprava ima više članova, onda je jedan član Uprave predsjednik Uprave, a ostali su članovi Uprave. Uprava je do 1. prosinca 2019. imala dva člana, predsjednik Uprave bio je Darko Višnjić, koji je imenovan savjetnikom Uprave od 4. prosinca 2019., a član Uprave do 30. kolovoza 2021. bila je Vesna Dukić. Član Uprave od 30. kolovoza 2021. bio je Fabio Giacometti, a od 29. lipnja 2022. Anja Ademi. Od 1. kolovoza 2022. na rok od četiri godine direktorom je imenovan Dražen Stilinović.

Organizacijski dijelovi Društva su Skupština, Nadzorni odbor, Uprava, Sektor za opće poslove te Tehnički sektor. Tehnički sektor sastoji se od Odjela za mehaničku i biološku obradu komunalnog otpada, Odjela održavanja, Odjela za pročišćavanje otpadnih voda i laboratorij, Odjela odlagališta, proizvodnje plina i električne energije te Odjela transporta.

Unutarnje ustrojstvo i način rada regulirani su Pravilnikom o radu te Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i opisu poslova i radnih zadataka. Pravilnik o radu donesen je u prosincu 2020., a njegove izmjene i dopune u rujnu 2021. Odluka o sistematizaciji radnih mjesta i opisu poslova i radnih zadataka Društva donesena je u veljači 2018. te izmjene i dopune u prosincu 2019., listopadu 2020. i ožujku 2021. Pravilnikom o radu uređena su pitanja iz radnog odnosa i u vezi s radom i radnim odnosima u Društvu. Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i opisu poslova i radnih zadataka Društva utvrđena je sistematizacija radnih mjesta te opis poslova i radnih zadataka u Društvu.

Unutarnja organizacija temelji se na tehničko-tehnološkoj podjeli rada, načelu funkcionalnosti i organizacijskim oblicima rada koji odgovaraju prirodi pojedine djelatnosti ili obavljanju poslova Društva. Navedenom Odlukom utvrđeni su poslovi i uvjeti kojima trebaju udovoljavati zaposleni na pojedinom radnom mjestu.

U veljači 2018. utvrđeno je 28 radnih mjesta s 42 zaposlenika, u prosincu 2019. 29 radnih mjesta s 43 zaposlenika, u listopadu 2020. 31 radno mjesto s 47 zaposlenika te u ožujku 2021. 32 radna mjesta s 48 zaposlenika. Društvo je početkom 2021. imalo 45 zaposlenika, a koncem godine 43 zaposlenika.

Računovodstvene usluge, usluge menadžerskog izvještavanja i ostale savjetodavne usluge iz područja računovodstva i financija Društvo je povjerilo na temelju godišnjeg ugovora trgovačkom društvu za poslovni konzalting i inženjering.

Prostornim planom Istarske županije iz 2005. utvrđen je sustav gospodarenja otpadom te je utvrđen centar za gospodarenje otpadom kao središnja zona za gospodarenje otpadom sa šest pretovarnih stanica, o čemu su provedene javne rasprave i prije usvajanja pribavljene suglasnosti svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Predviđeno je promicati recikliranje, zaustaviti odlaganje otpada na divljim odlagalištima, postojećih sedam odlagališta zatvoriti i sanirati te smanjiti količinu otpada koji se odlaže. Za procjenu troškova uspostave sustava u gospodarenju otpadom u navedenom Planu odabrana je mehaničko-biološka obrada otpada s bioreaktorskim odlagalištem.

Vlada Republike Hrvatske i Komisija Europskih zajednica zaključili su 29. lipnja 2009. Dvostrani sporazum o financiranju velikog projekta „Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun” u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA), IPA Komponenta III – Regionalni razvoj, Operativni program Zaštita okoliša CCI br.: 2007HR16IPO003 (Narodne novine, Međunarodni dio 8/09). Zaključene su dvije izmjene i dopune Dvostranog sporazuma, prve u travnju 2011. (Narodne novine, Međunarodni dio 13/11), a druge u ožujku 2013. (Narodne novine, Međunarodni dio 2/13).

Za financiranje projekta izgradnje Centra u 2011. Društvo, Fond, Ministarstvo i Istarska županija zaključili su Ugovor o zajedničkom financiranju projekta Županijski centar za gospodarenje otpadom „Kaštijun” te u lipnju 2013. dodatak Ugovora. Prema podacima Fonda, za navedeni projekt ukupno su plaćeni troškovi u iznosu od 254.016.481,00 kn, a odnosili su se na radove, opremu, nadzor radova, tehničku pomoć i odnose s javnošću. Projekt je financiran sredstvima Europske unije u iznosu od 168.971.706,00 kn ili 66,5 %, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 60.851.034,00 kn ili 24,0 % i Fonda u iznosu od 24.193.741,00 kn ili 9,5 %,

Prema podacima objavljenim na mrežnim stranicama Grada Pule-Pola, proces gospodarenja otpadom započinje u svakom domaćinstvu, a završava u Centru. Početak uspostavljanja integriranog sustava gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji započinje pokretanjem poslovanja Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Kaštijun” (dalje u tekstu: Centar) u srpnju 2018. Centar je okosnica suvremenog integriranog sustava gospodarenja komunalnim otpadom i pruža kontinuiranu i cjelovitu uslugu obrade zaprimljenog otpada za sve sakupljače komunalnog otpada u Istarskoj županiji.

Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022., pokretanje poslovanja Centra s tehnologijom mehaničko-biološke obrade otpada pridonosi postizanju ciljeva u vezi sa smanjenjem udjela odlaganja biorazgradivog otpada i ukupne količine odloženog otpada.

U Centru se odvijaju sljedeći tehnološki procesi: preuzimanje i prihvata prikupljenog komunalnog otpada, biološka obrada, mehanička obrada, biološka obrada na bioreaktorskoj plohi, skladištenje primarno izdvojenog korisnog otpada iz kućanstva i obrada otpadnih voda.

Slika broj 1

Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun

Izvor: mrežne stranice Društva

- Poslovni planovi Društva za 2019., 2020. i 2021.

Za 2019., 2020. i 2021. Društvo je donijelo godišnje poslovne planove koji se sastoje od okvira i osnovnih smjernica rada te financijskog plana.

Poslovni plan za 2019. donesen je u prosincu 2018., a tijekom 2019. donesene su dvije izmjene i dopune Poslovnog plana. Posljednjim izmjenama i dopunama Poslovnog plana iz rujna 2019. prihodi su planirani u iznosu od 101.315.600,00 kn, rashodi u iznosu od 106.487.590,00 kn te gubitak u iznosu od 5.171.990,00 kn. Vrijednosno značajnije prihode Društvo je planiralo od cijene prijevoza, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada u iznosu od 53.483.100,00 kn te potpora i dotacija u iznosu od 47.817.500,00 kn. Vrijednosno značajnije rashode planiralo je za troškove komunalnih usluga u iznosu od 43.172.500,00 kn, troškove amortizacije u iznosu od 19.180.000,00 kn, materijalne troškove u iznosu od 15.296.460,00 kn, troškove usluga održavanja u iznosu od 13.770.630,00 kn i troškove osoblja u iznosu od 7.315.000,00 kn. Planirana kapitalna ulaganja odnose se na kupnju dodatnih poluprikolica za prijevoz otpada koje su potrebne kako bi se osiguralo kontinuirano prikupljanje otpada u ljetnom razdoblju, izgradnju energane unutar Centra koja bi koristila gorivo iz otpada iz mehaničko-biološkog postrojenja i muljeve iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s područja Istarske županije te izgradnju građevine za zbrinjavanje krupnog (glomaznog) otpada. Financiranje nabave poluprikolica planirano je putem *leasinga*, energane sredstvima Europske unije, kreditom ili putem javno-privatnog partnerstva, a građevine za zbrinjavanje krupnog (glomaznog) otpada putem kredita.

Planirane aktivnosti u 2019. vezane su za realizaciju projekta Centra, a sastoje se od praćenja rada uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i mehaničko-biološkog postrojenja za obradu otpada (performanse i operativni trošak), praćenja obveza izvođača radova tijekom razdoblja za uklanjanje nedostataka i izvršavanje ugovora o nadzoru, izvještavanje o stanju projekta te nastavak rada na optimizaciji projekta.

Poslovni plan za 2020. donesen je u prosincu 2019., a tijekom 2020. donesene su dvije izmjene i dopune Poslovnog plana. Posljednjim izmjenama i dopunama Poslovnog plana iz listopada 2020. prihodi su planirani u iznosu od 59.339.732,00 kn, rashodi u iznosu od 57.415.529,00 kn te dobit u iznosu od 1.924.203,00 kn. Vrijednosno značajnije prihode Društvo je planiralo od cijene odvoza, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada u iznosu od 33.904.072,00 kn te potpora i dotacija u iznosu od 17.763.000,00 kn. Vrijednosno značajnije rashode planiralo je za troškove amortizacije u iznosu od 19.544.000,00 kn, troškove komunalnih usluga u iznosu od 14.158.000,00 kn, troškove osoblja u iznosu od 7.415.600,00 kn i materijalne troškove u iznosu od 6.649.000,00 kn. Planirano je praćenje rada postrojenja za obradu komunalnog otpada (dalje u tekstu: MBO postrojenje) i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (dalje u tekstu: UPOV), praćenje obveza izvođača radova po ugovoru o radovima tijekom razdoblja za uklanjanje nedostataka, praćenje izvršavanja Ugovora o nadzoru nad radovima, izvješćivanje o projektu, nastavljanje aktivnosti kompletiranja ukupnog projekta, nastavljanje radova na optimizaciji postrojenja kako bi se u najkraćem roku ostvarili zacrtani ciljevi projekta uz očuvanje likvidnosti i stabilno poslovanja Društva, ustrojavanje analitičke podloge za transparentno i zakonski ispravno upravljanje Centrom.

Poslovni plan za 2021. donesen je u prosincu 2020., a u travnju 2021. donesene su izmjene i dopune Poslovnog plana, kojima su prihodi planirani u iznosu od 72.504.541,00 kn, rashodi u iznosu od 82.347.188,00 kn te gubitak u iznosu od 9.842.647,00 kn. Vrijednosno značajnije prihode Društvo je planiralo od cijene odvoza, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada u iznosu od 37.664.310,00 kn te potpora i dotacija u iznosu od 23.047.133,00 kn. Vrijednosno značajnije rashode planiralo je za troškove komunalnih usluga u iznosu od 32.042.088,00 kn, troškove amortizacije u iznosu od 21.864.000,00 kn, troškove osoblja u iznosu od 8.020.000,00 kn te materijalne troškove u iznosu od 8.726.200,00 kn. Planirana kapitalna ulaganja odnose se na dovršetak radova na bioreaktorskoj plohi (prekrivanje plohe, horizontalno otplinjavanje i obrada plina na baklji), nabavu dodatne transportne opreme (poluprikolice), pripremu podloge za priključak stroja za obradu otpada (željezna i neželjezna frakcija), praćenje rada i održavanja (MBO i UPOV), transport (performanse, operativni trošak) te uvođenje ISO sustava i informatičkog sustava za digitalno upravljanje dokumentima.

U prosincu 2020. donesene su projekcije financijskog poslovanja do 2025. kroz prikaz financijskog položaja Društva, analizu poslovanja te analizu imovine, kapitala i obveza s naglaskom na potpore i amortizaciju te zbrinjavanje goriva iz otpada koje imaju značajan utjecaj na rezultat poslovanja Društva. Također, dan je osvrt na utjecaj pandemije COVID-19 na poslovanje u 2020. S obzirom na to da nepromjenjivost cijena (komunalnih usluga i cijena zbrinjavanja goriva iz otpada) ne osigurava dugoročnu održivost projekta, izrađena je i projekcija uz povećanje cijena komunalnih usluga od 1. siječnja 2022. Prihodi od pružanja komunalnih usluga odnose se na usluge prijevoza, obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada koji se prikuplja putem pretovarnih stanica na području Istarske županije ili direktnim dovozom trgovačkog društva koje obavlja javnu uslugu prikupljanja otpada te putem ovlaštenog sakupljača ili prijevoznika.

Planom gospodarenja otpadom Grada Pule-Pola od 2017. do 2022. opisane su postojeće građevine i uređaji za gospodarenje otpadom i status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenim otpadom te postojeća infrastruktura i financiranje Centra.

Društvo nije donijelo strateški plan kojim bi se za određeno razdoblje definirali dugoročni ciljevi Društva. Strateškim planom potrebno je, između ostalog, u okviru gospodarenja komunalnim otpadom, utvrditi ciljeve, misiju i viziju Društva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strateški plan Društva kojim bi se utvrdili ciljevi, misija i vizija Društva te kojim bi se planirale dugoročne aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi Centar učinkovito poslovao.

- Ostvarenje godišnjih poslovnih planova Društva za 2019., 2020. i 2021.

U izvještajima o poslovanju Društva za 2019., 2020. i 2021. iskazani su podaci o poslovnim rezultatima te su opisane poslovne aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem otpadom.

Izvještaj o poslovanju za 2019. donesen je u lipnju 2020. i sadrži podatke o imovini, kapitalu i obvezama, prihodima i rashodima, investicijama i izvorima financiranja te druge podatke vezane za poslovanje Društva. Izvještaji o poslovanju za 2019., kao ni za 2020. ne sadrže podatke o realizaciji kapitalnih ulaganja planiranih Poslovnim planom za 2019., izgradnji energane unutar Centra te izgradnji građevine za zbrinjavanje krupnog (glomaznog) otpada. Prema očitovanju odgovorne osobe Društva, u kolovozu 2018. Društvo je uputilo poziv za iskaz interesa za projektiranje i izgradnju energane koja bi koristila gorivo iz otpada. Prikupljeno je nekoliko ponuda te je potrebno osigurati površinu od 5 000 m² do 15 000 m², rok gradnje je oko dvije godine, odabrana tehnologija ovisi o ponuditelju uz procijenjeni trošak gradnje od minimalno 8.000.000,00 EUR. U postojećoj studiji utjecaja na okoliš za Centar nije predviđena gradnja energane na gorivo iz otpada, nego samo iz odlagališnog plina. U Aplikaciju Projekta ŽCGO Kaštijun (IPA) nije uključena gradnja energane koja kao energent koristi gorivo iz otpada. Ugovori/sporazumi o financiranju energane nisu zaključeni. Stroj za glomazni otpad nije nabavljen.

Izvještaj o poslovanju za 2020. donesen je u lipnju 2021. i sadrži podatke o realizaciji plana poslovanja, imovini, kapitalu i obvezama, prihodima i rashodima, investicijama i izvorima financiranja te drugim podacima vezanim za poslovanje Društva.

Izvještaj o poslovanju za 2021. donesen je u svibnju 2022. i sadrži podatke o realizaciji plana poslovanja, imovini, kapitalu i obvezama, prihodima i rashodima, investicijama i izvorima financiranja te drugim podacima vezanim za poslovanje Društva. Najveći udjel investicija Društva odnosi se na nabavu novih poluprikolica u iznosu od 3.534.000,00 kn, na projekt horizontalnog otplinjavanja na bioreaktorskoj plohi A1 u iznosu od 2.378.092,00 kn, na nabavu stroja za obradu metala u iznosu do 2.564.596,00 kn i rabljenog teretnog vozila u iznosu od 136.000,00 kn te ostatak investicija na raznu opremu, alate i instrumente u iznosu od 166.683,00 kn. U izvještaju je navedeno da s obzirom na duže razdoblje od izrade aplikacije za realizaciju Centra i projektne dokumentacije za izgradnju te opremanje Centra, projicirani parametri znatno odstupaju (planirana količina i dinamika dovoza otpada te sastav otpada) zbog čega je Društvo donijelo odluku da se skрати proces biosušenja, a što je povremeno uzrokovalo širenje neugodnih mirisa s područja Centra. S obzirom na navedeno određene su aktivnosti koje su poduzimane u cilju sanacije i sprječavanja neugodnih mirisa.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem izvještaju o poslovanju Društva u dijelu izvješća o realizaciji poslovnog plana, vrijednosno iskazivati podatke o investicijama na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima Društva kako bi se pratilo ostvarenje investicija i pravodobno donosile poslovne odluke.

Zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Istarske županije, miješani komunalni otpad u Centar predaju komunalna trgovačka društva (dalje u tekstu: komunalna društva) koja obavljaju javnu uslugu prikupljanja otpada i otpad dovoze do svoje pretovarne stanice locirane na građevini za gospodarenje otpadom ili direktno u Centar te ovlaštene sakupljači ili prijevoznici. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, djelatnost prikupljanja otpada postupkom prikupljanja otpada i interventnog prikupljanja otpada te djelatnost oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada može obavljati pravna i fizička osoba – obrtnik nakon što ishodi odgovarajuću dozvolu.

Dozvolom za gospodarenje otpadom se, prema odredbama članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, određuje adresa građevine u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom, količina otpada kao najveća količina pojedine vrste otpada koja se može godišnje obraditi i vrsta otpada prema ključnim brojevima iz Kataloga otpada, postupak gospodarenja otpadom s pripadajućim tehnološkim procesima, uvjeti obavljanja tehnoloških procesa, mjere za postupanje s otpadom koji nastaje, odnosno preostaje nakon obavljanja tehnoloških procesa, rok do kada mora biti obavljena provjera okolnosti koje utiču na ostvarivanje prava dodijeljenih dozvolom te mjere nakon zatvaranja, odnosno prestanka obavljanja postupaka za koje je izdana dozvola. U postupku izdavanja dozvole se prema odredbama članka 91. navedenog Zakona utvrđuje da je podnositelj zahtjeva registriran za djelatnost prema Pravilniku o gospodarenju otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe koje ispunjavaju uvjete propisane posebnim propisom, da sustav upravljačkog nadzora metoda udovoljava uvjetima propisanim Pravilnikom o gospodarenju otpadom, da je elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s navedenim Zakonom i Pravilnikom, da je građevina u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom planirana dokumentom prostornog uređenja, da je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša te da raspolaže financijskim jamstvom propisanim navedenim Zakonom.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije izdao je Društvu dozvolu za gospodarenje otpadom u ožujku 2018. za oporabu i zbrinjavanje otpada na odlagalištu za neopasni otpad (bioreaktorsko odlagalište – ploha A1 i odlagalište anorganskog neopasnog otpada s niskim sadržajem organske/biorazgradive tvari – ploha B1). Dozvolom za gospodarenje otpadom omogućeno je preuzimanje 70 vrste otpada. Prema dozvoli količina svih vrsta otpada koje se u jednom trenutku mogu nalaziti na lokaciji gospodarenja otpadom iznosi 7 486,000 t. U Elaboratu gospodarenja otpadom, koji je sastavni dio dozvole za gospodarenje otpadom odnosno prethodi njezinu izdavanju, naznačeni su tehnološki procesi za oporabu i zbrinjavanje otpada u Centru, R3 (prihvat i priprema odnosno usitnjavanje, biološka odnosno aerobna obrada, mehanička obrada i biološka anaerobna obrada na bioreaktorskoj plohi), R13 (skladištenje primarno izdvojenog otpada iz kućanstva i građevnog otpada), R5 (oporaba građevnog otpada) i D1 (odlaganje neopasnog otpada).

U postupku izdavanja dozvole utvrđeno je da je Društvo registrirano za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba građevine prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, da sustav upravljačkog nadzora zadovoljava propisane uvjete, da je Elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s propisima, da je građevina planirana dokumentom prostornog uređenja, da raspolaže osiguranjem od štete koja može nastati kao posljedica obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom te je zahtjev usklađen s odredbama Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Odredbama članka 95. Zakona o zaštiti okoliša te članka 5. Uredbe o okolišnoj dozvoli propisano je da je operater koji u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more dužan ishoditi okolišnu dozvolu.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je u ožujku 2015. Društvu, za postrojenje Centra, izdalo Rješenje o okolišnoj dozvoli te njezinu dopunu u siječnju 2020. Dozvolom su utvrđeni uvjeti pod kojima se dozvola izdaje i koji su sadržani u Knjizi uvjeta okolišne dozvole, a odnose se na tehnike vezane za proces u postrojenju (procesne tehnike, preventivne i kontrolne tehnike, gospodarenje otpadom, mjere predviđene za praćenje emisija u okoliš (monitoring) s metodologijom mjerenja, učestalosti mjerenja i vrednovanjem rezultata mjerenja i način uklanjanja postrojenja). Okolišnom dozvolom utvrđene su i granične vrijednosti emisija u zrak, vodu te emisija vrijednosti buke, učestalosti mjerenja i vrednovanje rezultata, mjerenja emisija te obveza informiranja javnosti i nadležnih tijela. Za mjerenje emisija u zrak, odnosno mjerenje emisije plinova određeno je mjerenje provoditi na biofilterima ili vrećastim filterima MBO postrojenja četiri puta godišnje te na plinskoj baklji jednom godišnje. Mjerenje emisija u vode provodi se uzimanjem trenutnog uzorka na mjestu nakon uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije sabirnog bazena. Učestalost mjerenja je šest puta godišnje. Okolišnom dozvolom nisu utvrđeni posebni uvjeti mjerenja izvan postrojenja. Okolišnom dozvolom utvrđene su i obveze dostavljanja izvješća o provedenim mjerenjima emisija u zrak jednom godišnje najkasnije do 1. ožujka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša. Za podatke o količini ispuštene otpadne vode utvrđena je obveza dostavljanja Hrvatskim vodama, Vodno gospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana u pisanom i elektroničkom obliku putem elektroničke pošte, mjesečno i godišnje. Prema uvjetima iz okolišne dozvole, Društvo je tijekom 2019., 2020. i 2021. provodilo propisana mjerenja te dostavljalo propisana izvješća svim nadležnim tijelima navedenim u okolišnoj dozvoli.

Prema odredbama članaka 110., 111., 112. i 113. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, djelatnosti prijevoz otpada, posredovanje u gospodarenju otpadom, trgovanje otpadom te postupak sakupljanja otpada u reciklažnom dvorištu mogu se obavljati nakon upisa u odgovarajuće očevidnike koje prema odredbama članka 109. navedenog Zakona vodi nadležno ministarstvo. Upis se provodi na temelju podnesenog zahtjeva te uz ispunjavanje uvjeta propisanih za pojedinu djelatnost gospodarenja otpadom. Društvo je upisano u očevidnik prijevoznika otpada od svibnja 2014.

Iz opisanog je vidljivo da je Društvo tijekom 2019., 2020. i 2021. izvršavalo propisane obveze koje se odnose na osiguranje uvjeta za obavljanje djelatnosti u skladu s propisima, odnosno pribavljanje propisanih dozvola i provođenje nadzora nad zaštitom okoliša i kontrolom onečišćenja, upise u propisane očevidnike te osiguranje kadrovskih i tehničkih pretpostavki za obavljanje djelatnosti.

– Preuzimanje komunalnog otpada

Komunalni i drugi otpad s područja Istarske županije preuzima se na daljnju obradu i zbrinjavanje u Centar od davatelja javnih usluga (dalje u tekstu: komunalna društva) te ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba – obrtnika koji posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom ili su upisane u propisane očevidnike. Komunalna društva sakupljaju komunalni otpad od korisnika javne usluge³. Otpad koji sakupe komunalna društva u Centar se dovozi na dva načina: direktno kamionima u vlasništvu komunalnih društava ili kamionima u vlasništvu Društva koje preuzima otpad iz pretovarnih stanica⁴. U 2019., 2020. i 2021. komunalna društva Contrada d.o.o., Vodnjan; Med eko servis d.o.o., Pomer i Pula Herculanea d.o.o., koja sakupljaju komunalni otpad u naseljima koja su u neposrednoj blizini Centra, sakupljeni miješani komunalni otpad svojim kamionima dovoze u Centar, dok 1. maj d.o.o., Labin; 6. maj d.o.o., Umag; Komunalni servis d.o.o., Rovinj; Park d.o.o., Buzet; Usluga d.o.o., Pazin i Usluga Poreč d.o.o., komunalna društva s udaljenih područja, miješani komunalni otpad dovoze do izgrađenih pretovarnih stanica. Na području Istarske županije je do konca 2021. izgrađeno šest pretovarnih stanica za prihvata i privremeno odlaganje komunalnog otpada iz okolnih naselja. Izgrađene su pretovarne stanice na području grada Buzeta, Labina, Pazina, Poreča, Rovinja i Umaga. Pretovarnim stanicama upravljaju komunalna društva.

Preuzimanje otpada s pretovarnih stanica vrši se po pozivu komunalnih društava ovisno o popunjenosti poluprikolice koja se nalazi na pretovarnoj stanici. Društvo prema pretovarnoj stanici upućuje kamion s praznom poluprikolicom i istodobno u povratku preuzima punu poluprikolicu. Na ulasku u pretovarnu stanicu važe se kamion i prazna poluprikolica te se vrši zamjena pune i prazne poluprikolice. Prazna poluprikolica postavlja se na mjesto pretovara umjesto pune koja se upućuje u Centar. Na izlazu s lokacije opet se važe kamion i poluprikolica te se preuzima prateća dokumentacija nakon čega se otpad dostavlja u Centar. Prema Elaboratu gospodarenja otpadom vozila koja prevoze otpad (poluprikolice) su potpuno zatvorene, konstruirane na način da je spriječeno rasipanje odnosno ispuštanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Poluprikolice su u vlasništvu Društva i imaju nosivost do 20,000 t. Koncem 2021. Društvo je raspolagalo sa sedam tegljača i 20 poluprikolica koje se koriste od 2016. te dodatnih šest poluprikolica isporučenih tijekom 2021.

Tijekom 2017. i 2018. Društvo je s devet komunalnih društava i dva trgovačka društva zaključilo ugovore o prijevozu, obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada.

U tablici broj 2 daju se podaci o području prikupljanja komunalnog otpada te načinu dodjele obavljanja usluge zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada prema predavateljima miješanog komunalnog otpada.

³ Korisnik javne usluge na području pružanja usluge je vlasnik nekretnine odnosno vlasnik posebnog dijela nekretnine i korisnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge ili stvarni korisnik nekretnine.

⁴ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Tablica broj 2

Podaci o području prikupljanja komunalnog otpada, načinu dodjele obavljanja
usluge zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada prema
predavateljima miješanog komunalnog otpada

Redni broj	Predavatelj miješanog komunalnog otpada	Pretovarne stanice	Područje prikupljanja komunalnog otpada***	Površina (u km ²)***	Broj stanovnika****	Datum donošenja ugovora ili dopuna ugovora	Način dodjele obavljanja usluge
1	2	3	4	5	6	7	
1.	1. MAJ d.o.o. Labin za obavljanje komunalnih djelatnosti, Labin	Cere (Labin)	Grad Labin i općine Raša, Sveta Nedelja, Kršan i Pićan	386,88	20 754	8. lipnja 2018.	Ugovor*
2.	6. MAJ d.o.o. za komunalne usluge, Umag	Donji Picudo (Umag)	Gradovi Umag-Umag, Novigrad-Cittanova i Buje-Buie te općine Oprtalj-Portole, Brtonigla-Verteneglio i Grožnjan-Grisignano	376,52	24 032	8. lipnja 2018./ 30. studenoga 2020.	Ugovor*
3.	CONTRADA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Vodnjan	-	Grad Vodnjan-Dignano	100	5 850	8. lipnja 2018.	Ugovor**
4.	KOMUNALNI SERVIS d. o. o. za komunalnu djelatnost, Rovinj	Lokva Vidotto (Rovinj)	Grad Rovinj-Rovigno i općine Bale-Valle, Kanfanar i Žminj	292,48	19 068	8. lipnja 2018.	Ugovor*
5.	MED EKO SERVIS d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti i turistička agencija, Pomer	-	Općina Medulin	29,35	6 579	8. lipnja 2018.	Ugovor**
6.	PARK d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Buzet	Griža (Buzet)	Grad Buzet i Općina Lanišće	308,13	6 267	8. lipnja 2018.	Ugovor*
7.	PULA HERCULANEA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pula	-	Grad Pula-Pola i općine Ližnjan-Lisignano, Barban, Fažana-Fasana, Marčana i Svetvinčenat	426,49	68 864	8. lipnja 2018.	Ugovor**

Redni broj	Predavatelj miješanog komunalnog otpada	Pretovarne stanice	Područje prikupljanja komunalnog otpada***	Površina (u km ²)***	Broj stanovnika****	Datum donošenja ugovora ili dopuna ugovora	Način dodjele obavljanja usluge
	1	2	3	4	5	6	7
8.	USLUGA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pazin	Jelenčiči (Pazin)	Grad Pazin i općine Gračišće, Karojba, Tinjan, Motovun-Montona, Lupoglavl, Sveti Petar u Šumi i Cerovlje	511,42	17 009	8. lipnja 2018.	Ugovor*
9.	USLUGA POREČ d.o.o. za komunalne poslove, Poreč	Košambra (Poreč)	Grad Poreč-Parenzo i općine Vrsar-Orsera, Funtana-Fontane, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada, Kaštelir-Labinci-Castelliere S. Domenica, Tar Vabriga-Torre Abrega i Sveti Lovreč	362,51	27 371	4. srpnja 2018.	Ugovor*
10.	METIS d.d. za sakupljanje, reciklažu i trgovinu ostataka i otpadaka, Rijeka	-	-	-	-	19. studenoga 2018.	Ugovor o obradi otpada
11.	EKOPLUS d.o.o. za gospodarenje otpadom, Rijeka	-	-	-	-	10. studenoga 2017.	Sporazum o suradnji
Ukupno		-	-	2 793,78	195 794	-	-

* Ugovor o prijevozu, obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada

** Ugovor o obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada

*** Izvor: mrežne stranice jedinica lokalne samouprave

**** Izvor: Državni zavod za statistiku, Podaci iz Popisa stanovništva za 2021.

Društvo je zaključilo ugovore o prijevozu, obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada sa šest komunalnih društava koja miješani komunalni otpad dovoze do svoje pretovarne stanice locirane na građevini za gospodarenje otpadom te ugovore o obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada s tri komunalna društva s područja Grada Pule i okolice koja miješani komunalni otpad direktno dovoze u Centar.

Ugovorima se pod miješanim komunalnim otpadom podrazumijeva otpad koji je definiran nazivom i ključnim brojevima (miješani komunalni otpad 20 03 01, otpad s tržnice 20 03 02, ostaci od čišćenja ulica 20 03 03 (osim muljeva iz slivnika) i komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način 20 03 99). Određeno je da se zajedno preuzima miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad, dok se ne osiguraju uvjeti za njegovo zbrinjavanje, odnosno dok se ne uspostavi sustav gospodarenja biootpadom koji podrazumijeva odvojeno prikupljanje u cilju kompostiranja, digestije ili energetske uporabe.

Također, utvrđeno je da će komunalna društva glomazni otpad ključnog broja 20 03 07 vlastitim specijalnim komunalnim vozilima prevesti do Centra.

Prema važećoj dozvoli za gospodarenje otpadom, Društvo može glomazni otpad preuzeti te ga obraditi i zbrinuti na propisani način u najvećoj količini do 3 000,000 t godišnje odnosno u količini određenoj ugovorom s pojedinim komunalnim društvom. Društvo je glomazni otpad preuzimalo tijekom 2018., što je i evidentirano u informacijskom sustavu e-ONTO. Preuzeti glomazni otpad predan je ovlaštenoj osobi putem pratećeg lista za otpad.

Prema očitovanju odgovorne osobe, prema projektu, u Centru nije predviđena obrada glomaznog otpada te ga Društvo od konca 2018. ne preuzima.

Državni ured za reviziju preporučuje preispitati odredbe ugovora u vezi s preuzimanjem, obradom i zbrinjavanjem glomaznog otpada s obzirom na to da prema projektu u Centru nije predviđena obrada glomaznog otpada niti ga Društvo od konca 2018. preuzima.

Prema zaključenim ugovorima, obveza komunalnih društava, koja miješani komunalni otpad direktno dovoze u Centar, je prikupljeni otpad prevesti do Centra, a obveza Društva je otpad, nakon što zaposlenik Društva potpiše prateći list (dokument o vaganju), preuzeti te prihvatiti, obraditi i zbrinuti.

Pri direktnom dovozu otpada u Centar masa miješanog komunalnog otpada utvrđuje se kao razlika mase utvrđene vaganjem punog vozila komunalnog društva na vagi u Centru pri dovozu otpada te vaganjem praznog vozila nakon iskrcavanja otpada, u prisutnosti vozača odnosno zaposlenika komunalnog društva i zaposlenika Društva. Obveza Društva je miješani komunalni otpad koji komunalna društva dovoze do svoje pretovarne stanice locirane na građevini za gospodarenje otpadom, preuzeti na svoju poluprikolicu, prevesti do Centra te prihvatiti, obraditi i zbrinuti. Društvo na pretovarnoj stanici mora osigurati od jedne do pet poluprikolica. Pri preuzimanju otpada u pretovarnoj stanici zaposlenik Društva je obavezan u prisutnosti zaposlenika komunalnog društva potpisati prateći list. Ako Društvo, iz bilo kojeg razloga, ne može obraditi i zbrinuti otpad s pretovarne stanice u Centru, obvezno je otpad preuzeti s pretovarne stanice bez prava na dodatnu naknadu troškova. Masa komunalnog otpada na koju se primjenjuje jedinična cijena utvrđuje se kao razlika mase utvrđene vaganjem na vagi komunalnog društva prije odvoza napunjene poluprikolice i mase utvrđene vaganjem na vagi komunalnog društva pri dovozu prazne poluprikolice, obje u prisutnosti zaposlenika komunalnog društva i vozača vozila Društva. Konačna masa smatrat će se masa utvrđena vaganjem na vagi Društva ako ne odstupa više od 2,0 % od mase utvrđene vaganjem na vagi komunalnog društva. Na lokaciji Centra su dvije kolne vage s mogućnošću mjerenja do 60,000 t. Pri dolasku u Centar zaposlenik Društva ovjerava prateći list u informacijskom sustavu e-ONTO. Ako se u ukupnoj masi miješanog komunalnog otpada nalazi i drugi otpad u količini većoj od 20,0 %, Društvo je dužno takav otpad izdvojiti, preuzeti te zbrinuti i komunalnom društvu obračunati naknadu, što Društvo ne obavlja. Nadalje, prema zaključenim ugovorima, Društvo je obvezno korisniku dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i podatke o količini izdvojenih sastavnica reciklabilnog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu. Navedene podatke Društvo je dostavljalo na temelju upita komunalnih društava.

Prema očitovanju odgovorne osobe Društva, udjel neprikladnog otpada se ne utvrđuje zbog tehnologije preuzimanja odnosno obrade, ali ako se tijekom istovara otpada utvrdi otpad koji nije miješani komunalni otpad, o tome se telefonom ili e-poštom izvijesti predavatelja miješanog komunalnog otpada.

Također se navodi da se tijekom 2021. pri iskrcavanju otpada iz poluprikolica (kao i iz ostalih kamiona koji dovoze miješani komunalni otpad) snima zaprimljeni otpad s videokamerama postavljenim u zoni prihvatne jame MBO postrojenja.

Državni ured za reviziju preporučuje provoditi odredbe ugovora za utvrđivanje količine i vrste otpada koji ne ulazi u sastav miješanog komunalnog otpada odnosno količine biootpada veće od 20,0 % koje je Društvo dužno izdvojiti, preuzeti te zbrinuti i korisniku obračunati naknadu.

Nadalje, preporučuje dostavljati predavatelju miješanog komunalnog otpada svu potrebnu dokumentaciju i podatke o količini izdvojenih sastavnica reciklabilnog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, kako je određeno ugovorom.

Osim ugovora s komunalnim društvima, Društvo je zaključilo ugovor o obradi otpada s podružnicom trgovačkog društva koja obavlja djelatnost prikupljanja otpada na području Istarske županije i Sporazum o suradnji s trgovačkim društvom koje preuzima, obrađuje i gospodari otpadom s područja Primorsko-goranske županije na lokaciji Marišćina.

Društvo je s podružnicom trgovačkog društva iz Rijeke koja obavlja djelatnost prikupljanja otpada na području Istarske županije u studenome 2018. zaključilo Ugovor o obradi otpada na određeno vrijeme do 31. prosinca 2019., kojim je određeno da podružnica trgovačkog društva o svom trošku prevozi otpad do Centra te osigurava potrebne spremnike i vozila za prijevoz koja moraju biti prilagođena tehničkim uvjetima za istovar otpada. Predmet ugovora je komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način ključnog broja 20 03 99. Količina otpada je 1 000,000 t godišnje, a dinamika ne smije biti veća od 30,000 t na dan odnosno ne veća od pet vozila na dan bez prethodnog pisanog odobrenja Društva.

U studenome 2017. Društvo je na neodređeno vrijeme zaključio Sporazum o suradnji s trgovačkim društvom koje preuzima, obrađuje i gospodari otpadom s područja Primorsko-goranske županije na lokaciji Marišćina. Navedeni Sporazum zaključen je u svrhu razmjene iskustava i znanja u procesnom i operativnom radu centara za gospodarenje otpadom, edukacije i obuke zaposlenika, pružanja potpore u rješavanju procesnih problema na postrojenjima, preuzimanja miješanog komunalnog otpada u slučaju izvanrednog događaja (smanjenja operabilnosti i dostupnosti sustava i/ili zastoja postrojenja), organizacije i upravljanja zajedničkim skladištem rezervnih dijelova, suradnje s nadležnim ministarstvima, suradnje u pripremi i donošenju prijedloga prema institucionalnim tijelima, suradnje u provedbi propisa te suradnje u pripremi i donošenju prijedloga, pravilnika i stručnih stavova. Sporazumom je određeno da županijski centri za gospodarenje otpadom ne preuzimaju otpad iz županije druge sporazumne strane, osim u slučaju zastoja postrojenja navedenog u Sporazumu i u tom slučaju primjenjuje se cijena sporazumne strane koja je u tom trenutku veća.

– Obrada i zbrinjavanje komunalnog otpada

Centar je smješten na površini od 16,6 ha, a sastoji se od postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO), odlagališnih ploha, UPOV, reciklažnog dvorišta površine 2 000 m³, upravne zgrade, centra za prijevoz i održavanje, sustava za prikupljanje procjedne vode i sustava otplinjavanja, uređaja za obradu odlagališnog plina te radne i transportne opreme (kompaktor, utovarivač, buldožer, viljuškar, kamioni s prikolicama). Kapacitet postrojenja za mehaničko-biološku obradu iznosi 90 000,000 t godišnje. Unutar Centra odvijaju se sljedeći tehnološki procesi: preuzimanje i prihvata prikupljenog miješanog komunalnog otpada, biološka obrada, mehanička obrada, biološka obrada na biorektorskoj plohi, skladištenje primarno izdvojenog korisnog otpada iz kućanstva i građevnog otpada, odlaganje neopasnog otpada i obrada otpadnih voda.

Miješani komunalni otpad se pri dovozu u Centar važe radi utvrđivanja količina predanog otpada te se provjerava prateća dokumentacija. Nakon toga se kroz vrata hale istovaruje u betonsku prihvatnu jamu postrojenja za mehaničko-biološku obradu gdje se privremeno skladišti te automatskim mosnim kranom prenosi u drobilicu i podvrgava usitnjavanju prije aerobne biološke digestije koja se provodi u za to pripremljenim bioboksevima. Prema Elaboratu gospodarenja otpadom jama za prihvat otpada projektirana je tako da se u nju može odložiti trodnevni kapacitet komunalnog otpada.

Na taj se način omogućuje visoka fleksibilnost rada postrojenja, kako u slučaju eventualnih zastoja u radu u samom postrojenju, tako i zbog mogućih oscilacija u pristiglim količinama komunalnog otpada.

Slika broj 2

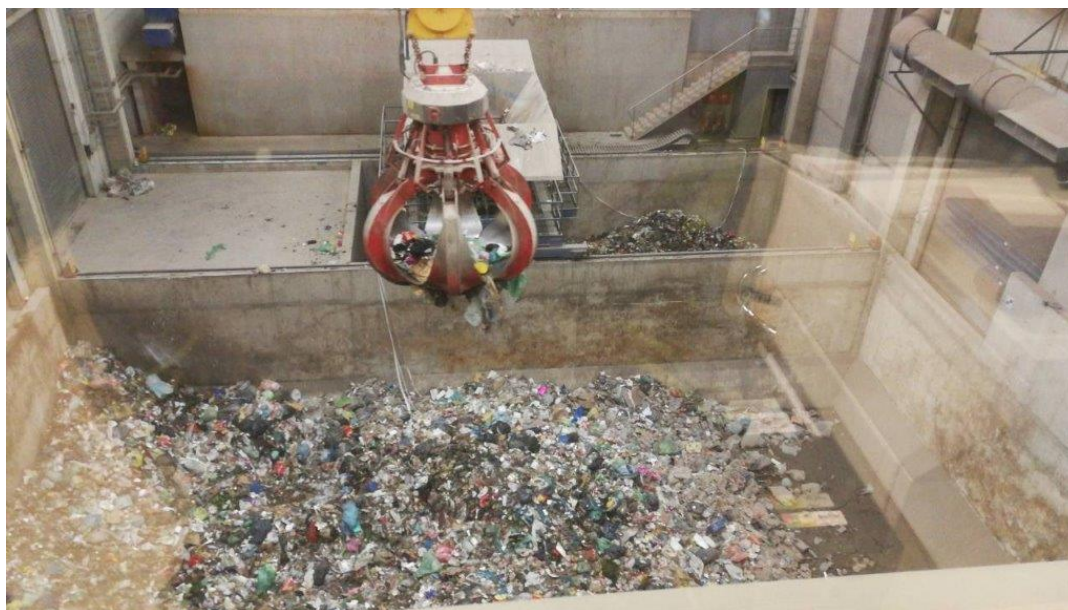
Istovar komunalnog otpada u betonsku prihvatnu jamu

Izvor: mrežne stranice Društva

Slika broj 3

Prijenos komunalnog otpada automatskim mosnim kranom u drobilicu prije aerobne biološke digestije koja se provodi u bioboksevima

Izvor: mrežne stranice Društva

Postrojenje za biološku obradu sastoji se od 14 biobokseva i kontrolne sobe. Cilj obrade otpada biosušenjem je ukloniti što više vode iz otpada, a čemu pridonosi toplina oslobođena aerobnom razgradnjom otpada. Sustav ventilacije u bioboksevima omogućava cirkulaciju zraka i topline te pospješuje proces sušenja otpada.

Rezultat procesa je suhi, djelomično stabiliziran materijal s niskom razinom vlage i na taj način otpad je pripremljen za daljnju mehaničku obradu gdje se dodatnom mehaničkom obradom odvajaju različite frakcije otpada. Na kraju procesa mehaničke obrade, frakcije odvojene po svojstvu i vrsti u zasebnim spremnicima, nastaje djelomično stabilizirana frakcija koja sadrži biorazgradivi otpad (metanogena frakcija), željezni metali, neželjezni metali, ostali otpad od mehaničke obrade i gorivo iz otpada eng. *Solid Recovered Fuel* (dalje u tekstu: SRF), oporabljeno kruto gorivo. Mehanički proizvodni pogon u potpunosti je automatiziran te se proces kontrolira iz nezavisne kontrolne prostorije. Djelomično stabilizirana biorazgradiva frakcija se kamionima (navlakačima) u rolo kontejnerima odvozi na daljnju anaerobnu obradu koja se odvija u za to pripremljenoj bioreaktorskoj plohi (bioreaktorsko odlagalište). Unutar Centra izgrađene su bioreaktorska ploha i ploha za odlaganje neopasnog proizvodnog otpada. Nakon potpunog popunjavanja bioreaktorske plohe, ploha će se zatvoriti pokrovnim brtvenim sustavom i uz proces dodavanja vode aktivirati proces razgradnje organske tvari uz dobivanje odlagališnog plina (bioplina). Sukladno projektnoj dokumentaciji, planirano je korištenje bioplina u energetskom postrojenju na lokaciji i na taj način završiti proces obrade metanogene frakcije. Nakon što se iscrpe sve rezerve plina, slijedilo bi konačno zatvaranje i ozelenjivanje radi prilagodbe odlagališta okolnom prostoru.

Slika broj 4

Bioreaktorske plohe

Izvor: mrežne stranice Društva

UPOV služi za obradu sanitarne otpadne vode, tehnološke otpadne vode i oborinske vode te oborinske vode koja se prikuplja s krovova zgrada. Proces obrade voda zatvoreni je sustav jer se obrađena voda ponovno koristi unutar Centra. Proces je u potpunosti automatiziran te se kontrolira iz nezavisne kontrolne prostorije.

Unutar MBO postrojenja nalaze se tri sustava ventilacije, iz hale za prihvat, iz postrojenja za biosušenje te iz postrojenja za mehaničku obradu. Prije ispuštanja u okolinu, zrak se iz sva tri sustava ventilacije miješa te se proces pročišćavanja vrši kroz dva biofiltera.

Slika broj 5

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda

Izvor: mrežne stranice Društva

Slika broj 6

Pročišćavanje zraka kroz biofiltere

Izvor: mrežne stranice Društva

U tablici broj 3 daju se podaci o ukupno zaprimljenoj količini komunalnog otpada u Centar, po ključnom broju otpada za 2019., 2020. i 2021., prema podacima iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO.

Tablica broj 3

Ukupno zaprimljena količina komunalnog otpada
po ključnom broju otpada za 2019., 2020. i 2021.

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Količina komunalnog otpada u t			Predavatelj miješanog komunalnog otpada
			2019.	2020.	2021.	
	1	2	3	4	5	6
1.	20 03 01	miješani komunalni otpad	4 931,300	3 793,140	3 605,280	1. MAJ d.o.o. Labin za obavljanje komunalnih djelatnosti, Labin
			6 267,930	4 747,520	10 811,420	6. MAJ d.o.o. za komunalne usluge, Umag
			2 421,660	1 774,040	1 910,140	CONTRADA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Vodnjan
			10 483,840	7 178,640	8 201,930	KOMUNALNI SERVIS d.o.o. za komunalnu djelatnost, Rovinj
			3 789,480	2 914,400	3 674,740	MED EKO SERVIS d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti i turistička agencija, Pomer
			922,660	826,520	828,140	PARK d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Buzet
			25 466,370	22 105,380	22 184,720	PULA HERCULANEA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pula
			3 627,580	3 039,880	2 732,860	USLUGA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pazin

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Količina komunalnog otpada u t			Predavatelj miješanog komunalnog otpada
			2019.	2020.	2021.	
	1	2	3	4	5	6
			15 643,250	12 207,780	14 768,180	USLUGA POREČ d.o.o. za komunalne poslove, Poreč
			0,000	930,620	222,660	EKOPLUS d.o.o. za gospodarenje otpadom, Rijeka
2.	20 03 02	otpad s tržnica	16,640	69,520	55,280	KOMUNALNI SERVIS d.o.o. za komunalnu djelatnost, Rovinj
			33,280	34,020	0,000	USLUGA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pazin
3.	20 03 03	ostaci od čišćenja ulica	55,240	91,460	18,600	KOMUNALNI SERVIS d.o.o. za komunalnu djelatnost, Rovinj
			66,160	44,680	14,720	USLUGA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pazin
			325,780	176,520	180,300	PULA HERCULANEA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pula
4.	20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način	17,080	10,860	0,000	USLUGA d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti, Pazin
			366,120	0,000	0,000	METIS d.d. za sakupljanje, reciklažu i trgovinu ostataka i otpadaka, Rijeka
			110,280	288,060	770,980	KOMUNALNI SERVIS d.o.o. za komunalnu djelatnost, Rovinj
Ukupno			74 544,650	60 233,040	69 979,950	-

Napomena: Prikazani podaci za 2019., 2020. i 2021. preuzeti su iz informacijskog sustava e-ONTO (količina otpada po lokaciji, ključnom broju i načinu).

Usporedbom podataka ukupno zaprimljene količine komunalnog otpada u Centar, za 2019., 2020. i 2021., revizijom su utvrđene razlike u podacima iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO i po računima Društva. Informacijski sustav e-ONTO je osmišljen na način da se sve odvija elektroničkim putem u realnom vremenu i da se ovjeravanje dokumentacije u okviru sustava odvija neposredno nakon predaje i preuzimanja otpada. U informacijskom sustavu se pri ispravku pratećih listova unutar 30 dana evidentiraju količine na dan ispravka.

Za potrebe obavljanja revizije, analizirani su podaci preuzeti iz informacijskog sustava e-ONTO (količina otpada po lokaciji, ključnom broju i načinu). Ukupno zaprimljena količina otpada u 2020. manja je za 19,2 % te u 2021. za 6,1 % u odnosu na 2019., što je najvećim dijelom posljedica uzrokovana pandemijom COVID-19 odnosno smanjenja rada uslužnog sektora (zatvaranje ugostiteljskih objekata, smanjen broj noćenja i drugo). Tijekom 2019. najveća količina otpada zaprimljena je od komunalnih društava Pula Herculanea d.o.o. u iznosu od 25 792,150 t ili 34,6 %, Usluga Poreč d.o.o. u iznosu od 15 643,250 t ili 21,0 % i Komunalni servis d.o.o., Rovinj u iznosu od 10 666,000 t ili 14,3 %, tijekom 2020. Pula Herculanea d.o.o. u iznosu od 22 281,900 t ili 37,0 %, Usluga Poreč d.o.o. u iznosu od 12 207,780 t ili 20,3 % i Komunalni servis d.o.o., Rovinj u iznosu od 7 627,680 t ili 12,7 %, a tijekom 2021. Pula Herculanea d.o.o. u iznosu od 22 365,020 t ili 32,0 %, Usluga Poreč d.o.o. u iznosu od 14 768,180 t ili 21,1 % te 6. maj d.o.o., Umag u iznosu od 10 811,420 t ili 15,4 %.

U tablici broj 4 prikazani su analizirani podaci o ukupnim dnevnim količinama otpada dovezenim na obradu u Centar na temelju odabranog uzorka. Analiza je napravljena za deset dana s najvećim ukupnim dnevnim količinama otpada iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO tijekom srpnja i kolovoza 2019. i 2021. Podaci za 2020. nisu uključeni u izračun Državnog ureda za reviziju s obzirom na to da zbog pandemije bolesti COVID-19 nisu zaprimljene količine miješanog komunalnog otpada iznad projektiranih odnosno 390,000 t/dan.

Tablica broj 4

Podaci o ukupnim dnevnim količinama otpada dovezenim na obradu Centra
za uzorak od deset dana tijekom srpnja i kolovoza 2019. i 2021. (ukupno i pojedinačno po komunalnim društvima)

Redni broj	Datum	Količina komunalnog otpada u t											Odnos između ukupnih dnevnih količina i dnevnog limita 390 t (u %)	Razlika između količina komunalnog otpada ukupno e-ONTO i ukupno po izdanim računima (u t)	Odnos razlike podataka u e-ONTO i po računima prema podacima iz računa u %
		Ukupno e-ONTO	Po izdanim računima komunalnim društvima												
			PULA HERCULANEA d.o.o., Pula	CONTRADA d.o.o., Vodnjan	MED EKO SERVIS d.o.o., Pomer	USLUGA POREČ d.o.o., Poreč	6. MAJ d.o.o., Umag	1. MAJ d.o.o., Labin	USLUGA d.o.o., Pazin	PARK d.o.o., Buzet	KOMUNALNI SERVIS d.o.o., Rovinj	Ukupno po izdanim računima komunalnim društvima			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 (3+4+5+6+7+8+9+10+11)	13 (12/390 * 100)	14 (2-12)	15 (14/12 * 100)	
1.	19. srpnja 2019. (petak)	578,580	119,640	9,900	36,480	85,320	51,980	16,940	13,420	0,000	63,520	397,200	101,8	181,380	45,7
2.	5. kolovoza 2019. (ponedjeljak)	936,940	168,940	13,000	55,480	148,000	35,440	37,140	0,000	0,000	118,480	576,480	147,8	360,460	62,5
3.	6. kolovoza 2019. (utorak)	760,400	133,700	17,620	53,000	123,320	54,300	19,220	20,220	12,900	54,620	488,900	125,4	271,500	55,5
4.	19. kolovoza 2019. (ponedjeljak)	1.078,940	174,700	17,340	64,540	168,480	52,000	16,760	8,480	0,000	106,140	608,440	156,0	470,500	77,3
5.	5. srpnja 2021. (ponedjeljak)	706,650	126,940	15,560	40,780	113,580	19,840	18,940	0,000	0,000	53,960	389,600	99,9	317,050	81,4
6.	20. srpnja 2021. (utorak)	754,180	99,520	10,440	43,800	126,420	54,460	0,000	18,860	0,000	19,120	372,620	95,5	381,560	102,4
7.	9. kolovoza 2021. (ponedjeljak)	879,880	164,460	22,320	62,820	172,460	73,920	36,220	19,920	17,020	94,000	663,140	170,0	216,740	32,7
8.	11. kolovoza 2021. (srijeda)	717,440	107,000	8,200	17,700	123,980	73,100	17,480	7,160	0,000	37,080	391,700	100,4	325,740	83,2
9.	23. kolovoza 2021. (ponedjeljak)	768,140	159,360	14,540	56,160	164,000	90,860	18,160	16,200	0,000	76,020	595,300	152,6	172,840	29,0
10.	30. kolovoza 2021. (ponedjeljak)	674,960	144,660	14,040	48,000	143,720	73,080	18,000	20,560	0,000	94,160	556,220	142,6	118,740	21,3

Analizom podataka utvrđene su razlike između podataka za deset dana s najvećim ukupnim dnevnim količinama otpada iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO i ispostavljenih računa komunalnim društvima. Najveći projektirani kapacitet MBO postrojenja iznosi 390,000 t/dan, odnosno 2 340,000 t/tjedan uzevši u obzir broj biobokseva i predviđeno trajanje procesa biosušenja od šest dana. U ljetnim mjesecima (tijekom turističke sezone) u radu Centra dolazi do pojave neugodnih mirisa. Prema očitovanju ovlaštene osobe Društva, zbog prekomjernih dnevnih količina i neprikladnog sadržaja miješanog komunalnog otpada koji se obrađuje, kojemu se mijenjaju sastav i karakteristike (udjel biorazgradivog otpada iznad prihvatljivih 20,0 % te vlažnost otpada) proces biosušenja je skraćen, odnosno prekidan te iz postrojenja, između ostalog, izlazi nedovoljno stabilizirana metanogena frakcija koja se odlaže na otvorenu bioreaktorsku plohu, što povremeno uzrokuje širenje neugodnih mirisa na okolnom području.

Analizom podataka u tablici broj 4, utvrđeno je da je najveći dnevni ulaz miješanog komunalnog otpada bio 19. kolovoza 2019. (ponedjeljak), i to 56,0 % veći u odnosu na dnevni najveći kapacitet (390,000 t/dan), jer je tada zabilježen dnevni ulaz od 608,440 t, a za 2021. najveći dnevni ulaz miješanog komunalnog otpada bio je 9. kolovoza 2021. (ponedjeljak), i to 70,0 % veći u odnosu na dnevni najveći kapacitet jer je tada zabilježen dnevni ulaz od 663,140 t.

Na temelju Zaključka Gradskog vijeća Grada Pule-Pola od rujna 2019. određeno je da Društvo treba definirati potrebne tehničko-tehnološke mjere te aktivnosti koje je potrebno provesti u cilju sanacije i sprječavanja širenja neugodnih mirisa, u koordinaciji s Istarskom županijom, jedinicama lokalne samouprave i s isporučiteljima javne usluge sakupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada na području Istarske županije.

U prosincu 2019. Društvo je Gradu Puli-Pola dostavilo očitovanje na navedeni Zaključak. U navedenom očitovanju te izvještaju o poslovanju za 2021. Društvo navodi da su, nakon utvrđivanja potencijalnih razloga za pojavu neugodnih mirisa, određene aktivnosti koje se poduzimaju ili se planiraju poduzeti radi smanjenja udjela biorazgradivog komunalnog otpada, osobito biorazgradivog otpada iz restorana i ugostiteljskih objekata; rekonstrukcije na MBO postrojenju u cilju povećanja kapaciteta obrade otpada u turističkoj sezoni i kapaciteta obrade i filtriranja zraka iz procesa biološke obrade te poboljšanja u procesu rada na biorektorskom odlagalištu. Kao prioritet je utvrđeno da se zbog povećanja broja turista i povećanih količina otpada, osobito biorazgradivog, u odnosu na projektna očekivanja pristupilo dodatnim ulaganjima na optimizaciji rada Centra te su za povećanje kapaciteta obrade otpada, kao i kapaciteta obrade i filtriranja zraka iz procesa biološke obrade, izgrađena dva dodatna boksa za biosušenje (rekonstrukcija uz normalan rad postrojenja), a koja su tijekom 2021. bila korištena u procesu biološke obrade i nadograđeni su postojeći biofilteri, ugrađena je nova linija ventilacije s pripadajućom opremom za obradu zraka u biološkom dijelu MBO hale koja bi trebala smanjiti neugodne mirise te prašinu unutar biološkog dijela MBO hale s dodatnom obradom prije ispuštanja u atmosferu; postignuto je poboljšanje u procesu rada na biorektorskom odlagalištu, uključujući djelomično horizontalni sustav otplinjavanja i povezivanje na baklju; nabavljeno je dodatnih šest poluprikolica; isporučen je uređaj za pročišćavanje željeznih i neželjeznih metala s uređenjem platoa; povezana je oprema u postojeći procesni računalni sustav koji služi za nadzor i upravljanje industrijskim procesima (SCADA sustav) i izvršeno je njegovo reprogramiranje, izrađena je projektna dokumentacija i ugovoren je stručni nadzor te je po završetku radova izvršeno testiranje i puštanje u rad. Uz navedeno, do prosinca 2021. na biofilterima MBO postrojenja postavljen je sustav vlaženja biomase te revitalizacija biofiltra, u svrhu praćenja procesa nastajanja odlagališnih plinova bioreaktorska ploha A1 kontrolira se termovizijskim kamerama, na biorektorskoj plohi A1 povećane su količine kamenog javolinskog materijala kojim se pokriva odlagalište te je nadograđen sustav kolnih vaga.

Kao prevencija predloženo je i provodi se postavljanje nadzora pri iskrcaju u prihvatnu jamu i kod istovara na pretovarnim stanicama te obuka zaposlenika Društva i pretovarnih stanica o postupanju s opasnim tvarima.

Istarska županija kao suosnivač Društva formirala je radnu grupu za koordinaciju rada Centra. Zadatak radne grupe je utvrđivanje, predlaganje i koordiniranje poduzimanja potrebnih aktivnosti zbog prekomjernih dnevnih količina i neprikladnog sadržaja otpada koji se obrađuje, što dovodi do pojave neugodnih mirisa, naročito u turističkoj sezoni.

Radnu grupu čine predstavnik Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije, predstavnik Društva i predstavnici (direktori) devet odabranih davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Do konca lipnja 2021. održano je šest sjednica. Na sjednicama je zaključeno da je radi smanjenja udjela biorazgradivog komunalnog otpada potrebno uspostaviti suradnju davatelja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada s hotelima, restoranima i ostalim ugostiteljskim objektima kako bi se dogovorilo prikupljanje biootpada⁵ iz kuhinja i kantina; osigurati privremene lokacije (ili najam dodatnih prikolica) kako bi se tijekom ljetnih mjeseci rasteretio dovoz otpada u Centar; ubrzati postupak izdavanja dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom; izraditi analize odstupanja projiciranih parametara projektne dokumentacije za izgradnju i opremanje Centra s trenutnim stanjem (Društvo i Istarska županija); izraditi analize prikupljanja miješanog komunalnog otpada i plana optimizacije kako bi se dovoz otpada u postrojenje ograničio na najveći dnevni kapacitet prihvata te poraditi na kvaliteti odnosno određivanju udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu s obzirom na strukturu korisnika, i to kroz kontrolu sastava pri prijemu u Centar, ali i pri prijemu od korisnika usluge, i to u početnoj fazi putem opomena, a kasnije po potrebi i putem aktivacije kazni iz ugovora.

– Biootpad

U Istarskoj županiji koncept smanjenja udjela biorazgradivog otpada temelji se na izgradnji Centra u kojem se MBO tehnologijom biorazgradivi otpad izdvaja dijelom kao visoko kvalitetno gorivo iz otpada koje se predaje industrijama (kao sekundarno gorivo pri čemu se smanjuje potrošnja goriva iz prirodnih resursa), a dijelom kao priprema za daljnju obradu odlaganjem u bioreaktorsko odlagalište (u cilju proizvodnje bioplina za proizvodnju toplinske i/ili električne energije). Iako se biorazgradivi komunalni otpad ne prikuplja odvojeno, koristi se za dobivanje energije iz otpada, a energetska uporaba je prema redu prvenstva gospodarenja otpadom odmah nakon recikliranja. Centar radi prema tehnologiji kojoj je za pravilan rad od ukupne mase otpada potrebno do 20,0 % biootpada.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. jedan od ciljeva gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022. je odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada. Za praćenje ostvarenja navedenog cilja potrebno je, osim količine odvojeno prikupljenog biootpada, utvrditi i masu proizvedenog biootpada. Izmjenama navedenog Plana planirano je odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada do konca 2023.

⁵ Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Obuhvaća sljedeće ključne brojeve otpada: 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina), 20 01 25 (jestiva ulja i masti), 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i 20 03 02 (otpad s tržnica).

Prema Izvješću o komunalnom otpadu za 2020., udjel biootpada u miješanom komunalnom otpadu na razini Republike Hrvatske iznosi 37,06 %, koji je izračunan na temelju utvrđenog sastava miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj uzimajući u obzir sljedeće sastavnice: vrtni otpad (5,68 %), kuhinjski otpad (30,93 %) te koža/kosti (0,45 %). Jedna od mjera za postizanje cilja (odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada) je i praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu. Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 50/17 i 84/19), biorazgradivi komunalni otpad u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton. Prema Pravilniku o gospodarenju otpadom, udjel biorazgradive sastavnice u biorazgradivom otpadu određuje se analizom otpada ili se određuje iz tablice koja je sastavni dio navedenog Pravilnika (Dodatak XIII). Prema navedenoj tablici, udjel biorazgradivog otpada u sastavu miješanog komunalnog otpada je 65,0 %.

Prema odredbama članaka 53., 54. i 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, između ostalog, posebna kategorija otpada smatra se i biootpad. Posebnim pravilnikom određuju se postupci i ciljevi za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, uvjeti gospodarenja posebnom kategorijom otpada, vrste otpada koje se moraju sakupljati odvojeno i način obrade te vrste otpada, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i prijevoza otpada uključujući i označavanje i opremanje vozila, zahtjevi u pogledu obrade otpada, zahtjevi u pogledu otpada koji nastaje obradom i s tim povezane mjerne postupke, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja posebne kategorije otpada, obveze vođenja evidencija, dokazivanja i dojavljivanja, metode provedbe analize životnog ciklusa i uvjeti za odstupanje od reda prvenstva, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, zahtjevi u pogledu proizvoda, način i uvjete označavanja proizvoda i ambalaže, popis vrsta proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama, popis vrsta proizvoda za koje se može dozvoliti pojedinačno ispunjavanje obveze cilja, način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, uvjeti za tehnološki proces miješanja određenog otpada i drugo. Do dana obavljanja revizije (lipanj 2022.) navedeni pravilnik nije donesen. Osoba koja je aktima donesenim na temelju navedenog Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose na temelju navedenog Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada u cilju kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada. Kriterije za uporabu materijala proizvedenih iz biootpada koji su sigurni za okoliš, u suradnji s ministrom nadležnim za poljoprivredu, propisuje ministar pravilnikom kojim se uređuje gospodarenje biootpadom.

Prema odredbama članka 22. Zakona o gospodarenju otpadom, proizvođač biootpada dužan je predati biootpad odvojeno od drugog otpada ovlaštenoj osobi ili reciklirati biootpad na mjestu nastanka. Kada je otpad potrebno oporabiti ili olakšati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje ili drugi postupak uporabe, otpad se mora sakupljati odvojeno te se ne smije miješati s drugim otpadom i tvarima koja imaju drukčija svojstva.

Prema odredbama članaka 63. i 64. navedenog Zakona, gospodarenjem komunalnim otpadom osigurava se mogućnost korištenja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te se potiče proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad.

Na taj način smanjila bi se količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udjel biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, otpadne električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

Također, prema odredbama članka 164., 165. i 167. navedenog Zakona, određene su novčane kazne za pravne osobe koje su korisnici javne usluge i nisu predale odvojeno biootpad, a nisu kompostirale biootpad na mjestu nastanka, koje su proizvođači biootpada i nisu predale biootpad odvojeno od drugog otpada ovlaštenoj osobi, a nisu reciklirale biootpad na mjestu nastanka te koje su miješale odvojeno prikupljeni biootpad s drugim vrstama otpada.

Prema odredbama članka 109. navedenog Zakona, nositelj izrade plana gospodarenja otpadom u dijelu koji se odnosi na sprječavanje nastajanja otpada od hrane je tijelo državne uprave nadležno za poljoprivredu. U lipnju 2019. Vlada je donijela Plan sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane Republike Hrvatske od 2019. do 2022. (Narodne novine 61/19) u cilju poboljšanja zakonodavnog okvira, izrade vodiča, uspostave sustava sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane, preusmjerenja viškova, smanjenja bacanja hrane te razmjene informacija, što pridonosi razumijevanju neiskorištavanja i bacanja hrane te jačanju motiviranosti građana za odgovornim postupanjem s hranom i smanjenju otpada od hrane.

U kolovozu 2020. komunalno društvo na području Istarske županije započelo je pilot projekt odvojenog prikupljanja biootpada iz kuhinja i kantina za gospodarske subjekte koji se bave pripremom i posluživanjem hrane, turističkih naselja, hotela, dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola, bolnice te doma za starije i nemoćne. Ugovoren je prijevoz i uporaba biootpada u bioplinsko postrojenje (Jastrebarsko). Zbog specifičnosti agregatnog stanja biootpada, nabavljeno je i prvo specijalno komunalno vozilo za prikupljanje. Tijekom 2020. prikupili su 9,000 t biootpada, a tijekom 2021. ukupno 105,000 t biootpada. Provedene su i aktivnosti na odvojenom prikupljanju zelenog otpada koji se predaje ovlaštenim sakupljačima i oporabiteljima te se koristi za proizvodnju komposta. Pojedine turističke tvrtke same su ugovarale uslugu prikupljanja biootpada s ovlaštenim sakupljačima i oporabiteljima.

Na prijedlog komunalnih društava na području Istarske županije u tijeku je izrada studije izvodljivosti kojom bi se odredile lokacije izgradnje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice), postrojenja za biorazgradivi otpad, izgradnje građevina za zbrinjavanje mulja iz otpadnih voda i postrojenja za glomazni otpad.

– Zbrinjavanje goriva iz otpada

Prema Dvostranom sporazumu o financiranju velikog projekta „Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun” u okviru Instrumenata pretprijetne pomoći (IPA), obradom komunalnog otpada u MBO postrojenju, kao jedna od frakcija nastaje gorivo iz otpada koje se može dalje koristiti kao kruto gorivo. Kako bi ga se klasificiralo kao gorivo iz otpada, gorivo mora biti obrađeno, homogeno i sastavom odgovarati određenim kriterijima kao što su vlažnost, kalorijska vrijednost, sadržaj pepela, sadržaj teških metala i ostalo. Gorivo iz otpada sastoji se od papira, kartona, drva, tekstila i sitne plastike, suho je i stabilno te bez neugodnih mirisa.

Prema odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine 100/15, 123/16, 131/17 i 111/18) koji je bio na snazi do 22. prosinca 2021. te Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine 138/21) koji je na snazi od 23. prosinca 2021., gorivo iz otpada je visokokvalitetni, lokalni sekundarni energent definirane kemijske i energetske kvalitete za proizvodnju energije koji zamjenjuje fosilna goriva, smanjuje ovisnost o njihovom uvozu, štedi sirovine i smanjuje emisije stakleničkih plinova.

U skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine 22/13, 95/15, 102/15, 68/18 i 52/19) koji je bio na snazi do 21. listopada 2021. te Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine 112/21) koji je na snazi od 22. listopada 2021. i Zakona o tržištu toplinske energije (Narodne novine 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18 i 86/19), građevine za proizvodnju električne i toplinske energije grade se i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetski sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima. Povlašteni proizvođač električne energije je sukladno odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, energetski subjekt i/ili druga pravna ili fizička osoba koja električnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora energije ili u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način.

Obradom miješanog komunalnog otpada u MBO postrojenju, na kraju procesa mehaničke obrade, nastaju frakcije odvojene po svojstvu i vrsti u zasebnim spremnicima djelomično stabilizirana frakcija koja sadrži biorazgradivi otpad (metanogena frakcija), željezni metali, neželjezni metali, ostali otpad od mehaničke obrade i gorivo iz otpada. Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad nastao obavljanjem djelatnosti Društva, nalaze se u Prilogu 1.

Prema očitovanju odgovorne osobe Društva o plasmanu SRF-a na tržištu, Istarska županija, Grad Pula-Pola i društvo za proizvodnju cementa potpisali su u ožujku 2007. Pismo namjere o korištenju goriva iz otpada kao zamjenskog goriva u tvornici cementa. Miješani komunalni otpad zaprimljen u Centar nehomogenog je sastava te je uz sezonske oscilacije u količini i sastavu otpada teško predvidjeti kvalitetu i kategoriju izlaznih frakcija iz biološke i mehaničke obrade otpada. Zbog toga nastaju odstupanja u kvaliteti SRF-a koja ne zadovoljava normu i standarde oporabitelja. Trgovačka društva, odnosno oporabitelji koji koriste gorivo iz otpada u proizvodnji, ne iskazuju interes za preuzimanje i zbrinjavanje SRF-a u većim količinama i dužem razdoblju, jer nabavu kvalitetnijeg proizvoda obavljaju iz uvoza. Zbog navedenog, Društvu ostaju velike količine nezbrinutog SRF-a na zalihama. Također, željezne frakcije i neželjezne metalne frakcije sa sadašnjom kvalitetom ne zadovoljavaju zahtjeve otkuplivača, a boljom kvalitetom (čistoćom frakcije) postale bi sekundarna sirovina.

Gorivo iz otpada koje se može dalje koristiti kao kruto gorivo prema smjernicama iz Dvostranog sporazuma trebalo bi doseći količinu 35,0 % od količine zaprimljenog komunalnog otpada. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, na temelju ugovorne dokumentacije za izgradnju Centra, u MBO postrojenju može se proizvoditi SRF čije su čestice veličine 100 x 100 x 10 mm u količini do 45,0 % od količine zaprimljenog komunalnog otpada (SRF srednje i/ili niske kvalitete) i čestice veličine 25 x 25 x 0,2 mm u količini do 30,0 % od količine zaprimljenog komunalnog otpada (SRF visoke kvalitete). U Centru se proizvodi SRF čije su čestice veličine 25 x 25 x 0,2 mm u količini do 30,0 % od količine zaprimljenog komunalnog otpada.

U tablici broj 5 iskazan je pregled proizvedenog SRF-a po zaključenim ugovorima od 2018. do 2021., prema podacima Društva.

Tablica broj 5

Pregled proizvedenog SRF-a od 2018. do 2021.

Redni broj	Godina	Zaprimljeni miješani komunalni otpad (u t)	Količina proizvedenog SRF-a (u t)	Udjel SRF-a u zaprimljenom miješanom komunalnom otpadu (u %)	Količina zbrinutog SRF-a po zaključenim ugovorima (u t)	Jedinična cijena zbrinjavanja SRF-a (u kn/t bez PDV-a)	Ukupni trošak zbrinjavanja (u kn bez PDV-a)	Zbrinuti SRF unutar Centra (u t)
	1	2	3	4 (3/2 * 100)	5	6	7 (5 * 6)	8
1.	2018.	42 100,000	6 539,000	15,5	-	-	-	-
2.	2019.	74 615,000	11 004,000	14,7	469,000	240,00	112.560,00	-
					3 298,000	968,00	3.192.464,00	
					822,000	989,00	812.958,00	
					6 536,000	1.190,00	7.777.840,00	
					24,000	0,00	0,00	
3.	2020.	60 251,000	12 096,000	20,1	597,000	1.164,00	694.908,00	3 026,000
4.	2021.	69 985,000	10 255,000	14,7	11 469,000	995,00	11.411.655,00	500,000
Ukupno		246 951,000	39 894,000	16,2	23 215,000	-	24.002.385,00	3 526,000

Od 2018. do konca 2021., prema podacima Društva, u Centar je zaprimljeno 246 951,000 t miješanog komunalnog otpada, od čega je proizvedeno 39 894,000 t ili 16,2 % SRF-a koji se privremeno skladišti u baliranom obliku na lokaciji Centra te se na temelju provedenih postupaka javne nabave ugovara njegovo preuzimanje od osoba koje imaju odgovarajuće odobrenje za preuzimanje SRF-a (dozvola za gospodarenje otpadom odnosno odobrenje za izvoz otpada ključnog broja 19 12 10).

Na temelju službene bilješke Društva, početkom 2020., za potrebe provođenja postupka javne nabave za korištenje goriva iz otpada, obavljen je pregled i kontrola bala SRF-a te je utvrđeno značajno odstupanje u karakteristikama i sastavu u odnosu na proizvedeno. Utvrđena je povećana koncentracija organske tvari koja ukazuje na nedovršeni proces biorazgradnje u biološkom dijelu postrojenja te je bilo potrebno izmijeniti ključni broj otpada i završiti proces stabilizacije na bioreaktorskoj plohi u anaerobnom procesu razgradnje. Od 2018. do konca 2021., za zbrinjavanje SRF-a, Društvo je, ovisno o stanju na tržištu (na koje Društvo nije moglo utjecati), platilo od 240,00 kn/t do 1.190,00 kn/t te zbrinulo 23 215,000 t, od čega su 23 191,000 t preuzela tri trgovačka društva na temelju ugovora, a 24,000 t preuzelo je jedno trgovačko društvo kao uzorak bez naknade na temelju pratećeg lista otpada. Troškovi zbrinjavanja SRF-a od 2018. do 2021. iznosili su 24.002.385,00 kn. Zbog nezadovoljavajuće kvalitete SRF-a, unutar Centra je zbrinuto 3 526,000 t, od čega je 500,000 t vraćeno u proces obrade, a 3.026,000 t odloženo na bioreaktorsku plohu. Početkom 2022. na stanju, odnosno na manipulativnim površinama Centra, ostalo je 13 653,000 t nezbrinutog SRF-a. Rezervirana sredstva koncem 2021. za troškove zbrinjavanja SRF-a procijenjena su u iznosu od 12.996.994,00 kn.

Usljed nepovoljnih uvjeta u plasmanu goriva iz otpada, Fond i Društvo su u listopadu 2020. zaključili ugovor o sufinanciranju troškova zbrinjavanja goriva iz otpada te utvrdili sudjelovanje Fonda u sufinanciranju opravdanih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada sredstvima kapitalne pomoći u iznosu najviše do 5.600.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

Navedeno čini 40,0 % prihvatljivih i procijenjenih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada, koji su za 2021. procijenjeni u iznosu od 14.000.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). U siječnju 2022. Fond i Društvo zaključili su dodatak ugovora te utvrdili sudjelovanje Fonda u sufinanciranju opravdanih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada sredstvima kapitalne pomoći u iznosu od 1.035.179,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), što čini 40,0 % prihvatljivih i procijenjenih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada koji su za 2022. procijenjeni na iznos od 2.587.947,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

Državni ured za reviziju mišljenja je da je potrebno poduzeti aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom i Fondom, u svrhu izrade strateškog pristupa energetskej uporabi otpada i pronalaska izvora financiranja za energetske uporabu otpada. U navedeno je potrebno uključiti sva tijela uključena u postupke preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada i tržišta sekundarnih sirovina.

U Centru su za prihvrat otpada pripremljene plohe A1 i B1 sa svim pratećim sustavima. Odlagališna ploha A1 namijenjena je odlaganju metanogene frakcije komunalnog otpada. Odlagališna ploha B1 namijenjena je odlaganju neopasnog proizvodnog otpada.

U tablici broj 6 daju se podaci o iskorištenosti i vijeku upotrebe odlagališnih ploha do konca 2021., prema podacima Društva.

Tablica broj 6

Iskorištenost i vijek upotrebe odlagališnih ploha do konca 2021.

	Bioreaktorska odlagališna ploha A1	Odlagališna ploha B1
1	2	3
Kapacitet u m ³ prema Uporabnoj dozvoli	261 734	233 000
Iskorištenost kapaciteta do 31. 12. 2021. u m ³	138 813**	0
Godine korištenja od početka rada Centra sukladno Uporabnoj dozvoli	oko 5 godina**	ne koristi se

*Uključujući i inertni materijal za pokrivanje odlagališta

**Početak kontinuiranog punjenja bioreaktora je od 2. srpnja 2018., nakon kalibracije u ožujku 2018.

Kapacitet odlagališnih ploha (A1 i B1) ukupno iznosi 494 734 m³. Do konca 2021. kapacitet odlagališnih ploha popunjen je 28,1 % (ploha A1 popunjena je 53,0 %, a na plohu B1 se ne odlaže). Na bioreaktorsku A1 plohu u 2019. odloženo je 42 220,000 t, u 2020. odloženo je 32 804,000 t, a u 2021. odloženo je 41 580,000 t proizvedene metanogene frakcije komunalnog otpada.

U tablici broj 7 daju se podaci o ukupnoj količini preuzetog otpada, ukupnoj količini komunalnog otpada koji se obrađuje u MBO postrojenju, proizvedenom gorivu iz otpada, izgubljenoj masi otpada tijekom mehaničko-biološke obrade otpada i ukupnoj količini odloženog otpada u 2019., 2020. i 2021., prema podacima Društva.

Tablica broj 7

Ukupna količina preuzetog otpada u Centar, ukupna količina komunalnog otpada koji se obrađuje u MBO postrojenju, proizvedeno gorivo iz otpada, izgubljena masa otpada tijekom mehaničko-biološke obrade otpada i ukupna količina odloženog otpada u 2019., 2020. i 2021.

u t

Godina	Preuzeta količina otpada u Centar			Komunalni otpad koji se obrađuje u MBO postrojenju				Odloženi otpad				
	Ukupno preuzeti otpad	Miješani komunalni otpad	Ostali otpad	Ukupna količina komunalnog otpada koji se mehaničko-biološki obrađuje	Masa komunalnog otpada koja se izgubi tijekom procesa obrade	Komunalni otpad koji se oporabljuje nakon postupka obrade u MBO postrojenju		Ukupna količina odloženog otpada	Odloženi komunalni otpad nakon postupka obrade u MBO postrojenju		Zbrinjavanje otpada izravnim odlaganjem na odlagalište	
						Proizvedeno gorivo iz otpada	Odvojeni metali		Proizvedene metanogene frakcije otpada	Ostali izdvojeni otpad	Komunalni otpad	Ostali otpad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2019.	74 615,000	74 615,000	0	74 615,000	17 987,000	11 004,000	3 404,000	42 220,000	42 220,000	0	0	0
2020.	60 251,000	60 251,000	0	60 251,000	13 327,000	12 096,000	2 024,000	32 804,000	29 778,000	3 026,000	0	0
2021.	69 985,000	69 985,000	0	69 985,000	15 751,000	10 255,000	2 399,000	41 580,000	41 580,000	0	0	0
UKUPNO	204 851,000	204 851,000	0	204 851,000	47 065,000	33 355,000	7 827,000	116 604,000	113 578,000	3 026,000	0	0

Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- Utvrđivanje cijene obrade i zbrinjavanja komunalnog i neopasnog otpada

Cjenikom iz studenoga 2017. koji se primjenjuje od srpnja 2018. utvrđena je cijena usluge obrade otpada u Centru, i to za komunalna društva na području Istarske županije s vlastitim prijevozom u iznosu od 72,82 EUR/t bez poreza na dodanu vrijednost, ostala komunalna društva bez vlastitog prijevoza na području Istarske županije u iznosu od 79,55 EUR/t bez poreza na dodanu vrijednost te treće osobe u iznosu od 92,00 EUR/t bez poreza na dodanu vrijednost. U cjeniku je određeno da će se s korisnicima usluge zaključiti ugovor po cijenama izraženim u hrvatskim kunama po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan potpisa ugovora.

Prema zaključenim ugovorima, za pružene usluge Društvo komunalnim društvima obračunava cijenu usluge na bazi jedinične cijene po toni miješanog komunalnog otpada. Jedinična cijena po toni miješanog komunalnog otpada za usluge preuzimanja, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada koji komunalno društvo direktno dovozi u Centar iznosi 542,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost, a za usluge preuzimanja, prijevoza, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada iz pretovarnih stanica iznosi 592,00 kn/t uvećano za porez na dodanu vrijednost.

Za područje Općine Višnjan-Visignano, komunalnom društvu USLUGA POREČ d.o.o. koje obavlja uslugu na njezinu području, Društvo obračunava cijenu usluge u iznosu od 735,00 kn/t uvećano za porez dodanu vrijednost jer Općina Višnjan-Visignano do svibnja 2021. s Istarskom županijom nije zaključila ugovor o načinu i uvjetima povrata sredstava u proračun Istarske županije za izgradnju Centra. Nakon zaključenja ugovora, za područje Općine Višnjan-Visignano Društvo obračunava cijenu usluge u iznosu od 592,00 kn/t uvećano za porez na dodanu vrijednost.

U ožujku 2022. Uprava Društva donijela je novi cjenik usluge obrade otpada u Centru koji će se primjenjivati nakon zaključenja novih ugovora, a najkasnije od 1. listopada 2022. Na navedeni cjenik Skupština Društva je dala suglasnost.

U rujnu 2022. Uprava Društva donijela je novi cjenik usluge prijevoza i obrade otpada u Centru koji stupa na snagu danom donošenja Odluke Skupštine Društva o prihvaćanju i primjenjuje se od 1. siječnja 2023. Cjenikom je za usluge obrade miješanog komunalnog otpada, ostatka od čišćenja lica i otpada s tržnica koji je korisnik usluge prikupio u obavljanju javne usluge sakupljanja komunalnog otpada i predao na lokaciji gospodarenja otpadom ili na pretovarnoj stanici određena jedinična cijena u iznosu od 146,00 EUR/t uvećano za porez na dodanu vrijednost. Za usluge prijevoza miješanog komunalnog otpada, ostatka od čišćenja lica i otpada s tržnica od pretovarne stanice do Centra određena je naknada u iznosu od 6,60 EUR/t uvećano za porez na dodanu vrijednost.

- Knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje na temelju odredaba Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak). Društvo je za 2019. i 2020. osiguralo knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda te su sastavljeni propisani financijski izvještaji.

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 59.097.349,00 kn, rashodi u iznosu od 59.357.707,00 kn te gubitak u iznosu od 260.358,00 kn. Za 2020. ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 54.915.548,00 kn, rashodi u iznosu od 53.972.405,00 kn te dobit u iznosu od 943.143,00 kn.

Za 2021. ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 70.545.986,00 kn, rashodi u iznosu od 72.776.660,00 kn te gubitak u iznosu od 2.230.674,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode od prodaje odnosno na prihode od usluga prijevoza, obrade i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada koji su u 2019. ostvareni u iznosu od 42.738.011,00 kn ili 72,3 %, u 2020. u iznosu od 34.384.961,00 kn ili 62,6 %, a u 2021. u iznosu od 40.069.006,00 kn ili 56,9 %. Navedeni prihodi su u 2020. manji za 8.353.050,00 kn ili 19,5 % u odnosu na 2019. zbog slabije turističke sezone uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Navedeni prihodi ostvareni su na temelju zaključenih ugovora s devet komunalnih društava koja obavljaju poslove prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Istarske županije te dva trgovačka društva za gospodarenje otpadom.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne troškove koji su u 2019. ostvareni u iznosu od 24.111.223,00 kn ili 40,6 %, u 2020. u iznosu od 17.643.866,00 kn ili 32,7 %, a u 2021. u iznosu od 32.702.137,00 kn ili 45,0 %. Najznačajniji materijalni troškovi odnose se na usluge preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada.

Temeljni kapital (upisani) odnosi se na udjele osnivača Grada Pule-Pola i Istarske županije u iznosu od 27.961.400,00 kn. Gubitak za 2021. iskazan je u iznosu od 2.230.674,00 kn, a preneseni gubitak u iznosu od 22.756.557,00 kn. Preneseni gubitak odnosi se na gubitak ostvaren od 2008. do 2019. u iznosu od 23.699.700,00 kn i dobit ostvarenu u iznosu od 943.143,00 kn. Preneseni gubitak iznosi 81,4 % temeljnog kapitala.

Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

Prema odredbama članka 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada, koji se sastoji od obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada i priloženih dokumenata propisanih pravilnicima kojima se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada te pravilnikom kojim se određuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada.

Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se u pisanom obliku, a osoba koja je ishodila dozvolu za gospodarenje otpadom i koja je upisana u očevidnik reciklažnih dvorišta te u očevidnik prijevoznika otpada i davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem informacijskog sustava koja je sastavni dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom. Osoba koja unosi podatke u Očevidnik o nastanku i tijeku otpada odgovorna je za istinitost podataka koje je unijela. Oblik, izgled i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka, rokove za dostavu podataka i način obračuna troškova koji nastaju radom informacijskog sustava propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom, Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se na način da se u obrascu ONTO evidentira nastanak, predaja, preuzimanje i obrada otpada. Obrazac ONTO vodi se zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom, odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada.

Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za prethodnu kalendarsku godinu mora biti zatvoren 15. ožujka tekuće kalendarske godine te se nakon toga datuma ne može više mijenjati. Informacijski sustav za kategorizaciju otpada za potrebe vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada vodi Zavod za zaštitu okoliša i prirode na mrežnoj stranici Ministarstva. Obrazac ONTO propisan je Dodatkom XI Pravilnika.

Prema odredbama članka 39. Pravilnika o gospodarenju otpadom, u vozilu kojim se prevozi otpad mora se nalaziti ispunjeni i ovjereni prateći list, a smatra se da se određeni Prateći list nalazi u vozilu i prati pošiljku otpada ako se u vozilu nalazi na papiru otisnut obrazac PL-O ispunjen s propisanim podacima ili je na odgovarajući način ispunjen obrazac ePL-O u e-ONTO-u koji je u sustavu u elektroničkom obliku potvrdila osoba koja predaje otpad i osoba koja prevozi otpad (što pretpostavlja da bi se u vozilu morao nalaziti odgovarajući uređaj kojim bi se moglo pristupiti sustavu e-ONTO i da vozač koji prevozi otpad ima korisničko ovlaštenje za pristup sustavu). Nakon predaje i vaganja otpada, predavatelj otpada bi trebao prateći list u okviru sustava e-ONTO dopuniti podatkom o količini otpada, a preuzimatelj bi nakon provjere svih podataka trebao elektroničkim putem ovjeriti preuzimanje otpada, nakon čega se prateći list smatra dovršenim i evidentira u očevidniku i predavatelja otpada i preuzimatelja otpada.

Prema odredbama članka 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je osobi koja preuzima pošiljku otpada, uz pošiljku otpada predati prateći list koji sadrži informacije o vrsti i količini otpada koji čini pošiljku, o osobama koje imaju pošiljku u posjedu, o vlasništvu nad pošiljkom i druge potrebne informacije o pošiljci. Obrazac pratećeg lista i iznimke od obveze predaje pratećeg lista propisuje ministar Pravilnikom.

Prema odredbama članka 3., stavka 1., točke 9. Pravilnika o gospodarenju otpadom, prateći list je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba, a prema odredbama članka 36., stavka 1. navedenog Pravilnika, prateći list izrađuje se ispunjavanjem obrasca PL-O prema uputi za popunjavanje. Obrazac PL-O propisan je Dodatkom XII navedenog Pravilnika. Iznimke od obveze ispunjavanja pratećeg lista propisane su odredbama članka 38. Pravilnika, a prateći list se, između ostalog, ne ispunjava kada korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koji je fizička ili pravna osoba predaje pošiljku toga otpada davatelju javne usluge, kada fizička osoba (građanin) predaje otpad u sklopu usluge povezane s javnom uslugom te kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi.

Odredbama članka 40. Pravilnika o gospodarenju otpadom detaljnije je uređen informacijski sustav e-ONTO koji se sastoji od relacijske baze podataka i pripadajućeg informacijskog sustava, sadrži podatke o korisnicima, podatke propisane obrascima ONTO te obrascem PL-O. Podaci se u sustav dostavljaju korištenjem mrežnog preglednika kojim se pristupa sučelju dostupnom na mrežnim stranicama e-ONTO-a i putem mrežnih servisa. Iz podataka unesenih u sustav e-ONTO izrađuju se odgovarajuća izvješća za Fond i Registar onečišćavanja okoliša.

Odredbama članka 41. Pravilnika propisane su obveze osoba koje su ishodile dozvolu za gospodarenje otpadom, trgovaca otpadom, osoba koje su upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta i prijevoznika otpada te davatelja javne usluge.

U informacijskom sustavu e-ONTO dane su i neke informacije naznačene kao „Bitne informacije” te je tako navedeno da se za unos početnog stanja može koristiti oznaka načina K, da je unos podataka moguć 30 dana retroaktivno, da je po unosu podataka moguće u narednih 30 dana raditi ispravke ranije unesenih ili zaključenih podataka te da će sustav za prateće listove koji čekaju na zaključenje duže od 90 dana, automatski pokretati proceduru koja će ih staviti u status „Nedovršen”, a da je navedena procedura u skladu s potrebama zatvaranja očevidnika za prethodnu godinu.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom služi u nadzoru provedbe i upravljanjem sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a između ostalog, sadrži podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava propisuje ministar pravilnikom.

Na temelju odredaba članka 151., stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša nadležni ministar donio je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 87/15) koji je bio na snazi do 14. siječnja 2022. te kojim je utvrđen obvezni sadržaj i način vođenja registra onečišćavanja okoliša (dalje u tekstu: ROO), obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO te drugo. U siječnju 2022. donesen je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 3/22). Pojmovi koji se koriste u Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša imaju jednako značenje kao pojmovi koji se koriste u Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine 68/08) i Zakonu o zaštiti okoliša ili kako su određeni u Pravilniku. Prema odredbama članka 4., točke 37. i 44. Zakona o zaštiti okoliša, onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja.

Prema odredbama članka 4., točke 5. i 6. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša, obveznik dostave podataka je operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja obavlja djelatnosti iz priloga 1. Pravilnika uslijed kojih dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom, a organizacijska jedinica je bilo koji dio u organizacijskoj strukturi operatera koja u svojem sastavu ima jedno ili više postrojenja koja se nalaze na istoj lokaciji, a uslijed čije djelatnosti dolazi do ispuštanja i prijenosa izvan mjesta nastanka onečišćujućih tvari u okoliš ili čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno gospodari otpadom. U prilogu 1. navedenog Pravilnika, dan je Popis djelatnosti pri kojima dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari, određene su njihove šifre i kapaciteti. Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, obveznik dostave podataka dužan je nadležnom tijelu, između ostalog, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti oporabe odnosno zbrinjavanja otpada te obavljanju djelatnosti prikupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, radu reciklažnog dvorišta, uključujući i rad mobilnog reciklažnog dvorišta te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom postupkom trgovanjem otpadom na malo.

Prema odredbama članka 24., stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja upravlja odlagalištem dužna je Ministarstvu dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta. Sadržaj i izgled obrasca te način određivanja mase biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište propisani su odredbama članaka 47. i 48. Pravilnika o gospodarenju otpadom. U Obrascu OOO se osim podataka o količini odloženog biorazgradivog komunalnog otpada iskazuju i podaci o količini odloženog ostalog biorazgradivog otpada. Udio biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu određuje se analizom komunalnog otpada ili primjenom koeficijenata propisanih Dodatkom XIII Pravilnika, a podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagalište dostavljaju se na obrascu iz Dodatka XIV Pravilnika (Obrazac OOO) do 30. srpnja i 30. siječnja za prethodno polugodište. Obrazac OOO i upute za popunjavanje obrasca objavljene su na mrežnim stranicama Ministarstva. Podaci se dostavljaju elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO). Prema odredbama članka 39. Zakona o gospodarenju otpadom osoba koja upravlja odlagalištem dužna je Ministarstvu do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti podatke o masi otpada odloženog na odlagalište putem obrasca objavljenoga na mrežnoj stranici Ministarstva.

Prema očitovanju odgovorne osobe Društva, u Centru se u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2022.) koristi bioreaktorsko odlagalište – ploha A1 koja se puni metanogenom (biološki reaktivnom) frakcijom otpada koja ostaje nakon procesa biosušenja i razvrstavanja u okviru tehnološkog postupka mehaničko-biološke obrade u Centru. Društvo je popunjavalo Obrazac OOO za 2019., 2020. i 2021., ali je količine odloženog biorazgradivog otpada na bioreaktorsko odlagalište te količine ostalog biorazgradivog otpada popunjavalo s nulom. Prema mišljenju Ministarstva od kolovoza 2017., bioreaktorsko odlagalište smatra se građevinom u kojoj je pospješen proces biološke razgradnje otpada u okviru postupka mehaničko-biološke obrade otpada, a biološki stabilizirani otpad, otpad nakon završenog procesa biološke razgradnje u bioreaktorskom odlagalištu koji ostaje trajno odložen na istoj plohi odlagališta otpada.

Prema odredbama članka 20. Pravilnika, podaci o otpadu unose se u Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac SO – Prikupljanje otpada i Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada, a obrasci se prema članku 21. navedenog Pravilnika dostavljaju elektroničkim putem nadležnom tijelu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. U skladu s navedenim, Društvo je tijekom 2019. i 2020. podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada vodilo u okviru procesnog računalnog sustava SCADA i/ili Excel na lokaciji Centra u kojem se vode i drugi tehnički parametri procesa MBO postrojenja, UPOV-a i vage te u elektroničkom Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO te je u propisanom roku Ministarstvu dostavilo obrasce.

U obrascu Pratećeg lista navode se i količine preuzetog/predanog otpada koje su ujedno i podloga za prijavu količina u informacijski sustav e-ONTO. Prateće listove izrađuje zaposlenik komunalnog društva u dva primjerka koji ih prosljeđuje vozačima kamiona, a oni ih ispunjavaju u skladu s obavljenim poslom, nakon čega ih daju na ovjeru zaposleniku na vagi Centra. Pri preuzimanju otpada u pretovarnoj stanici zaposlenik Društva u prisutnosti zaposlenika komunalnog društva provjerava podatke i potpisuje prateći list. Pri dolasku u Centar zaposlenik Društva ovjerava prateći list u papirnatom obliku i u informacijskom sustavu e-ONTO.

Podaci s pratećih listova unose se i u procesni računalni sustav SCADA i/ili Excel koji je povezan s informacijskim sustavom e-ONTO, a prateće listove u papirnatom obliku, u izvorniku, se arhivira, dok se jedan primjerak pratećeg lista u izvorniku nakon ovjere na lokaciji Centra vraća javnom isporučitelju usluge za njegove potrebe. Primjerke pratećih listova koji su temelj za naplatu usluge zaprimanja i/ili prijevoza otpada, referent za administrativne poslove Društva zajedno s radnim nalogima obrađuje te specifikaciju pratećih listova dostavlja uz račun za uslugu zaprimanja i/ili prijevoza otpada. Društvo je u 2019. izradilo 396 pratećih listova, a u 2020. ukupno 97 pratećih listova.

Usporedbom podataka zaprimljene ukupne količine miješanog komunalnog otpada u Centar, ukupne količine proizvedenog SRF-a te ukupno odloženog otpada na bioreaktorsku plohu za 2019., 2020. i 2021. revizijom su utvrđene razlike u podacima iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO, internoj evidenciji Društva (procesni računalni sustav SCADA i/ili Excel), podacima dostavljenim u Obrascu OZO (Oporaba/zbrinjavanje otpada) u ROO te izvještajima o poslovanju Društva.

Usporedbom podataka o ukupnoj količini zaprimljenog miješanog komunalnog otpada za 2019. u informacijskom sustavu e-ONTO iskazano je 74 544,650 t, u internoj evidenciji 74 615,000 t, u Obrascu OZO 74 544,000 t, a u izvještaju o poslovanju 74 153,000 t. Za 2020. u informacijskom sustavu e-ONTO iskazano je 60 233,040 t, u internoj evidenciji 60 251,000 t, u Obrascu OZO 60 171,000 t, a u izvještaju o poslovanju oko 60 000,000 t. Za 2021. u informacijskom sustavu e-ONTO iskazano je 69 979,950 t, u internoj evidenciji 69 985,000 t, u Obrascu OZO 70 054,000 t, a u izvještaju o poslovanju oko 69 691,000 t (tablica broj 3, tablica broj 7 i prilog 2). Također, ukupno iskazana zaprimljena količina miješanog komunalnog otpada razlikuje se i unutar informacijskog sustava e-ONTO, ovisno o tome uspoređuju li se podaci na temelju pratećih listova ili po lokaciji, ključnom broju i načinu. U informacijskom sustavu e-ONTO, ukupna količina zaprimljenog komunalnog otpada po lokaciji, ključnom broju i načinu za 2019. iskazano je 74 544,650 t, za 2020. iskazano je 60 233,040 t te za 2021. iskazano je 69 979,950 t, dok je po pratećim listovima za 2019. iskazano 74 759,000 t, za 2020. iskazano je 60 294,000 t te za 2021. iskazano je 71 479,000 t.

Usporedbom podataka o ukupnoj količini proizvedenog SRF-a za 2019. u internoj evidenciji iskazano je 11 004,000 t, a u izvještaju o poslovanju 11 000,000 t. Za 2020. u internoj evidenciji iskazano je 12 096,000 t, a u izvještaju o poslovanju 12 100,000 t. Za 2021. u internoj evidenciji te u izvještaju o poslovanju iskazano je 10 255,000 t proizvedenog SRF-a (tablica broj 5 i tablica broj 7).

Usporedbom podataka o ukupnoj količini odloženog otpada na bioreaktorsku plohu za 2019. u internoj evidenciji iskazano je 42 220,000 t, a u izvještaju o poslovanju 42 000,000 t. Za 2020. u internoj evidenciji iskazano je 32 804,000 t, a u izvještaju o poslovanju 32 800,000 t. Za 2021. u internoj evidenciji te izvještaju o poslovanju iskazano je 41 580,000 t odložene proizvedene metanogene frakcije komunalnog otpada (tablica broj 6 i tablica broj 7).

U obrazloženju odgovorne osobe Društva u vezi s razlikama u procesnom računalnom sustavu SCADA i/ili Excelu te informacijskom sustavu e-ONTO, navodi se da se zapisnici o ulazu otpada povremeno dvostruko generiraju, što dovodi do razlika. Isto tako, nakon ispravka pogreške u informacijskom sustavu e-ONTO prateći listovi prikazuju datum ispravka, a ne datum kada je događaj nastao. U nekim slučajevima, za predani otpad preuzimatelj ne zaključi prateći list u informacijskom sustavu e-ONTO zbog čega dolazi do razlike u podacima. Razlike se javljaju i u ulazu i izlazu u slučaju kada se otpad vodi pod jednim ključnim brojem (primjerice, gorivo iz otpada), a kasnije nakon što se razvrsta navedeni otpad, dio otpada se razvrsta u drugu vrstu otpada pod drugim ključnim brojem.

Nadalje, navode i mogućnost da pod utjecajem oborina i drugih uvjeta u atmosferi može doći do razlika u vaganju goriva iz otpada pri izlazu iz MBO postrojenja na procesnoj vagi (odmah nakon proizvodnje) i izlazu iz Centra (nakon provedbe postupaka nabave, ugovaranja, pribavljanja odobrenja za izvoz i drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje, zbog utvrđenih razlika u količinama otpada, količini proizvedenog SRF-a i količini odloženog otpada na bioreaktorsku plohu koje Društvo vodi u procesnom računalnom sustavu SCADA i/ili Excelu te informacijskom sustavu e-ONTO, izvijestiti Ministarstvo o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO kako bi se u narednom razdoblju podaci koje Društvo unosi u informacijski sustav e-ONTO uskladili s podacima koje Društvo dostavlja u ROO te s podacima iskazanim u godišnjim izvještajima o poslovanju.

Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

Prema odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., podnositelj zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom bio je dužan imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu stručne spreme i radnog iskustva na poslovima gospodarenja otpadom (tri godine iskustva na poslovima gospodarenja otpadom, kvalifikacija u području prirodoslovlja, biomedicine i zdravstva, biotehničkom, tehničkom ili tehnološkom području, nije obavljala posao odgovorne osobe u pravnoj osobi kojoj je za to vrijeme oduzeta dozvola, te tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva za dozvolu nije osuđena za kazneno djelo protiv okoliša, opće sigurnosti, gospodarstva ili za prekršaj propisa koji uređuju zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom).

U skladu s dozvolom za gospodarenje otpadom, u srpnju 2015. te srpnju 2021. Društvo je imenovalo odgovorne osobe za gospodarenje otpadom koje ispunjavaju sve propisane uvjete. Prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., Društvo više nema obvezu imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom.

Prema odredbama članaka 16. i 17. Pravilnika o gospodarenju otpadom, na temelju Elaborata gospodarenja otpadom koji je sastavni dio dozvole za gospodarenje otpadom, osoba odgovorna za gospodarenje otpadom kao i njegov/a zamjenik/ca mora osigurati da se gospodarenje otpadom provodi u skladu s dozvolom i zakonskim propisima u području zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, organizirati i nadgledati provedbu sustava upravljačkog nadzora, nadzirati da se svaki pojedinačni tehnološki proces provodi sukladno pisanim uputama i Elaboratom gospodarenja otpadom na temelju kojeg je ishodovana dozvola za gospodarenje otpadom, osigurati da se u slučaju izvanrednih događaja postupa sukladno Planu postupanja u izvanrednim situacijama, voditi evidenciju izvanrednih događaja, osigurati da se u roku izvrše mjere određene rješenjem inspektora zaštite okoliša, voditi ili osigurati da se očevidnik nastanka i toka otpada za svaku vrstu otpada vodi sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom, izvještavati odgovornu osobu u pravnoj osobi o promjenama propisanih uvjeta iz dozvole za gospodarenje otpadom radi pokretanja postupka izmjene i/ili dopune dozvole, provoditi redovite kontrole poštivanja zakonskih propisa o zaštiti okoliša i gospodarenju otpadom s posebnim naglaskom u procesu prihvata otpada (količina i sastav zaprimljenog otpada, točnosti podatka u pratećoj dokumentaciji – pratećim listovima, točnost i dinamika unosa podataka u dnevnik odlagališta i drugo). Zaposlenici Društva upoznati su s postupcima neophodnim za siguran rad s otpadom te su prošli obuku za provođenje određenih tehnoloških procesa, ovisno o mjestu rada.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, osoba koju je Društvo, sukladno odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, imenovalo kao osobu odgovornu za gospodarenje otpadom provodi upravljački nadzor postupaka gospodarenja otpadom u skladu s izdanim dozvolama za gospodarenje otpadom, osigurava vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, osigurava primjenu uputa za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati njihovo provođenje, provodi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama te provodi i nadgleda vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, kao i dostavljanje propisanih izvješća nadležnim tijelima.

Društvo i tijela nadležna za pojedino područje rada provode redovne preglede i ispitivanja radne opreme te uređaja radi utvrđivanja primjene pravila zaštite na radu u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja zaposlenika.

Prema uputama za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom te očitovanju odgovorne osobe Društva, za vođenje MBO postrojenja osigurava se primjena donesenih uputa i procedura te se prati provođenje i nadzor procesa iz kontrolne sobe putem automatskog sustava kontrole (SCADA sustava). Obavlja se kontinuirana kontrola kvalitete SRF-a, kontinuirano se provode umjeravanja kolnih vaga za mjerenje mase vozila te se provodi umjeravanje i ispitivanje laboratorijske opreme. Zaposlenici zaduženi za upravljanje procesom posjeduju odgovarajuću stručnu spremu, educirani su za vođenje tehnološkog procesa i rukuju strojevima prema uputama za rad proizvođača pojedinih uređaja i strojeva, educirani su u području zaštite na radu i zaštite od požara te posjeduju valjana uvjerenja o osposobljavanju ovlaštenih ustanova i pravnih osoba.

U svibnju 2020. donesen je Operativni plan interventnih mjera u slučaju izvanrednog i iznenadnog onečišćavanja voda.

Prema izvještaju o poslovanju u 2020. i 2021. provedeni su koordinirani inspekcijski nadzori nadležnih tijela tijekom godine (zaštite okoliša, zaštite na radu, zaštite od požara, civilne zaštite te vodopravne, sanitarne i elektroenergetske inspekcije).

Izvršeno je mjerenje koncentracije prašine i kemijska analiza prašine u MBO postrojenju, analiza informativnog karaktera za koncentraciju metala u frakciji lebdećih čestica na analizatoru automatske mjerne postaje Centra te je utvrđeno da zadovoljava propisane zahtjeve za kemijske štetnosti (koncentracije prašine). Sva propisana mjerenja vezano za zaštitu zaposlenika i stanje okoliša obavili su ovlašteni i akreditirani laboratoriji. Prema Godišnjem izvješću rezultata za praćenje kvalitete zraka za 2020., na automatskoj postaji Centra izmjerena je kvaliteta zraka prve kategorije. Sve otpadne vode, osim onečišćenih oborinskih voda iz objekta unutar Centra, pročišćavaju se na uređaju za pročišćavanje voda i ponovno se koriste na lokaciji Centra. Onečišćene oborinske vode s manipulativnih i parkirališnih površina prolaze obradu.

Obrađena/pročišćena voda zajedno s oborinskim vodama upotrijebljena je na lokaciji Centra i nije bilo ispuštanja u okoliš. Tijekom 2020. uzorkovanje i ispitivanje sastava pročišćenih otpadnih voda obavljeno je prema Rješenju o okolišnoj dozvoli i utvrđeno je da odgovaraju Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije otpadnih voda (Narodne novine 26/20). Također, izvršena je i analiza podzemnih voda na tri lokacije. U rujnu 2020., nakon puštanja u rad nadograđenog dijela postrojenja obavljeno je mjerenje buke u okolišu i analizom rezultata terenskih mjerenja utvrđeno je da u odnosu na akustične zahtjeve rezultati mjerenja na svim mjernim mjestima ne prekoračuju postavljene kriterije. Izvješća o mjerenjima i stanju okoliša uvjetovanih okolišnom dozvolom dostupna su na mrežnim stranicama Društva.

Društvo je na svojim mrežnim stranicama⁶ omogućilo pravo na pristup informacijama objavljivanjem informacija o radu i davanjem informacija korisniku na temelju zahtjeva upućenog putem obrasca objavljenog na mrežnim stranicama Društva, i to usmeno, pismeno, putem pošte, telefona, telefaksa ili elektroničke pošte. Uprava Društva je u svibnju 2016., prosincu 2019., rujnu 2021. i lipnju 2022. odlukama imenovala službenika za informiranje. Na mrežnim stranicama objavljena su godišnja izvješća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) za 2019., 2020. i 2021.

Društvo je uspostavilo sustav unutarnjih kontrola koji obuhvaća sve poslovne procese (prihode/primitke, rashode/izdatke, postupak nabave i ugovaranje te imovinu i obveze) o čijem funkcioniranju Društvo izvještava putem izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Odgovorna osoba za gospodarenje otpadom priprema i dostavlja podatke za godišnje izvještaje o ostvarenju planova gospodarenja otpadom koje je Društvo obvezno dostaviti Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine. Društvo izvješće o radu podnosi većinskom vlasniku za potrebe izrade izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Prepoznajući važnost aktivnog uključivanja građana u rješavanje problema u vezi s očuvanjem okoliša i prirode, Skupština Društva je, na temelju Odluke o osnivanju radne grupe za civilni nadzor Društva, u ožujku 2022. donijela Pravilnik o radu radne grupe za civilni nadzor Društva. Pravilnikom su utvrđeni ciljevi rada, ovlasti, sastav te način izbora, imenovanja i rada radne grupe za civilni nadzor Društva. Ciljevi rada radne grupe su osiguranje transparentnosti rada i dostupnosti podataka važnih za zdravlje i očuvanje okoliša, a zadaci su prikupljanje informacija vezanih za rad Centra koji se odnose na analizu i mjerenje kakvoće sastavnica okoliša koja provodi Centar; prikupljanje informacija vezanih za zaprimanje otpada, kao i uvid u analize otpada koje provodi Centar ili treća osoba za račun Centra; prikupljanje informacija o namjeravanim zahvatima i ulaganjima u nove tehnologije i aktivnosti vezane za gospodarenje otpadom Centra; zalaganje za poštovanje principa predostrožnosti; nadzor nad poštovanjem mjera i uvjeta iz okolišne dozvole; praćenje izvještaja o utjecaju na sastavnice okoliša i predlaganje mjera sanacije onečišćavanja i drugo; izrada izvještaja za javnost o utjecaju Centra na sastavnice okoliša i zdravlje; predlaganje i promicanje održivih rješenja u radu i planiranju budućeg rada Centra; promicanje okolišne i društvene odgovornosti Društva; promicanje politike gospodarenja otpadom Društva u skladu sa zakonskom regulativom te promicanje modela uključivanja javnosti u odlučivanje o pitanjima gospodarenja otpadom u Centru.

Društvo nema pisane procedure za provođenje unutarnjeg nadzora koji provodi odgovorna osoba za gospodarenje otpadom koja je, između ostalog, dužna provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvolama za gospodarenje otpadom, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom kao što je osigurati da se u roku izvrše mjere određene rješenjem inspektora zaštite okoliša, voditi ili osigurati da se Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada vodi sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom, izvještavati odgovornu osobu u pravnoj osobi o promjenama propisanih uvjeta iz dozvole za gospodarenje otpadom radi pokretanja postupka izmjene i/ili dopune dozvole, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

⁶ <https://www.kastijun.hr/hr/o-nama/pravo-na-pristup-informacijama/>

Nadalje, provoditi redovite kontrole poštovanja zakonskih propisa o zaštiti okoliša i gospodarenju otpadom s posebnim naglaskom u procesu prihvata otpada (količina i sastav zaprimljenog otpada, točnost podatka u pratećoj dokumentaciji – pratećim listovima, točnost i dinamika unosa podataka u dnevnik odlagališta i drugo). Na taj način provodi se nadzor nad svim postupcima gospodarenja otpadom. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, odgovorna osoba za gospodarenje otpadom provodila je propisane postupke nadzora, ali bez sastavljanja zapisnika.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje internog akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenje uputa za rad te provođenje i nadgledanje vođenja propisanih evidencija. Preporučuje se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga Upravi Društva.

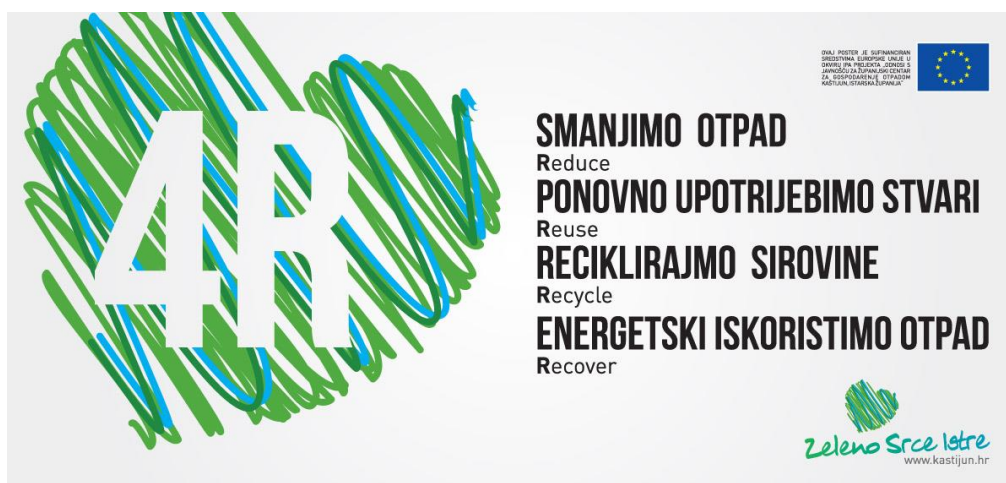
Informativne aktivnosti

Na mrežnim stranicama Društva⁷ objavljene su poveznice na mrežne stranice Ministarstva na kojima su objavljeni propisi o gospodarenju otpadom te podaci o sustavu gospodarenja otpadom Istarske županije (studije utjecaja na okoliš, plan gospodarenja otpadom Istarske županije, MBO postrojenje, postrojenje za obradu voda, plohe za otpad i drugo).

Objavljene su i edukacijske prezentacije o Centru, za profesore i nastavnike osnovnih i srednjih škola koji u svojim nastavnim jedinicama obrađuju teme zaštite okoliša (podizanje razine svijesti i zanimanja te poticanje učenika da se informiraju o načinu postupanja s otpadom i nauče kako će uspostava novog sustava gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji pridonijeti zadovoljavanju najviših ekoloških standarda i kvalitetnijoj zaštiti zraka, vode, tla, pomaganje učenicima da razumiju i razmisle kakav bi doprinos sami mogli dati u cilju smanjenja količine otpada koju stvaramo i drugo), objavljene su učilica otpada, informacije o operativnom programu zaštite okoliša i drugo te promotivni materijali (brošure i letci, plakati, radijske emisije te televizijski spotovi).

Slika broj 7

Promotivni materijal

Izvor: mrežne stranice Društva

⁷ <https://www.kastijun.hr/hr/centar-znanja/>

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM KAŠTIJUN D.O.O., PULA

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu. Ciljevi revizije bili su provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, ocijeniti uspostavu učinkovitog zbrinjavanja komunalnog otpada, provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ocijeniti evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom, provjeriti provedbu informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Društvo poduzelo propisane aktivnosti u vezi s osiguranjem uvjeta za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja komunalnog otpada pribavljanjem propisanih dozvola i upisom u propisane očevidnike, zaključivanjem ugovora o prijevozu, obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada u skladu s propisima te evidentiranjem i praćenjem podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanjem. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje ciljeva te mjera i aktivnosti u gospodarenju otpadom, provođenje odredaba ugovora o prijevozu, obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada u vezi s preuzimanjem i obradom glomaznog otpada, utvrđivanje količine i vrste otpada koji ne ulazi u sastav miješanog komunalnog otpada, usklađenost podataka o količinama otpada i pratećih listova te nedonošenje pisanog dokumenta o obavljenom unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom. Također, u reviziji je dano mišljenje da je, u suradnji s Ministarstvom i Fondom, potrebno poduzeti aktivnosti u svrhu izrade strateškog pristupa energetskej uporabi otpada i pronalaska izvora financiranja za energetskej uporabu otpada te uključiti sva tijela uključena u postupke preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada i tržišta sekundarnih sirovina.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom provedene **djelomično učinkovito** te daje sljedeće preporuke prema područjima revizije:

1. Gospodarenje komunalnim otpadom u trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom Kaštijun d.o.o., Pula
 - 1.1. Donijeti strateški plan Društva kojim bi se utvrdili ciljevi, misija i vizija Društva te kojim bi se planirale dugoročne aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi Centar učinkovito poslovao.
 - 1.2. U godišnjem izvještaju o poslovanju Društva u dijelu izvješća o realizaciji poslovnog plana, vrijednosno iskazivati podatke o investicijama na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima Društva kako bi se pratilo ostvarenje investicija i pravodobno donosile poslovne odluke.

2. Zbrinjavanje komunalnog otpada

- 2.1. Preispitati odredbe ugovora u vezi s preuzimanjem, obradom i zbrinjavanjem glomaznog otpada.
- 2.2. Provoditi odredbe ugovora za utvrđivanje količine i vrste otpada koji ne ulazi u sastav miješanog komunalnog otpada odnosno količine biootpada veće od 20,0 % koje je Društvo dužno izdvojiti, preuzeti te zbrinuti i korisniku obračunati naknadu.
- 2.3. Preispitati odredbe u vezi s dostavljanjem predavatelju miješanog komunalnog otpada sve potrebne dokumentacije i podataka o količini izdvojenih sastavnica reciklabilnog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

3. Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

- 3.1. Izvijestiti Ministarstvo o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO kako bi se u narednom razdoblju podaci koje Društvo unosi u informacijski sustav e-ONTO uskladili s podacima koje Društvo vodi u procesnom računalnom sustavu, podacima koje dostavlja u ROO te s podacima koje iskazuje u godišnjim izvještajima o poslovanju.

4. Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

- 4.1. Donijeti interni akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenje uputa za rad te provođenje i nadgledanje vođenja propisanih evidencija.
- 4.2. Sastaviti zapisnik o obavljenom unutarnjem nadzoru i dostaviti ga Upravi Društva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih preporuka postigla poboljšanja u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom, unaprijedilo preuzimanje, obrada i zbrinjavanje komunalnog otpada, uspostavilo odgovarajuće i transparentno financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, poboljšala kvaliteta podataka o komunalnom otpadu, poboljšao nadzor nad postupanjem s komunalnim otpadom i informativne aktivnosti, čime bi se povećala učinkovitost gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj.

OČITOVANJE DRUŠTVA

Društvo se očitovalo na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom Kaštijun d.o.o., Pula.

Društvo u Očitovanju, u vezi s preporukom o donošenju strateškog plana poslovanja, navodi da je komisija Europske unije, za projekt realizacije odnosno izgradnje Centra, odobrila sufinanciranje projekta na temelju Aplikacije Projekta Centra u kojem su, sukladno propisanim procedurama, prikazani ciljevi projekta, usklađenost s propisima, investicijski i operativni trošak odnosno poslovanje Društva za razdoblje od 30 godina. Također, navodi da su misija i vizija Društva objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Društvo navodi da pri donošenju plana poslovanja za narednu kalendarsku godinu donosi i projekciju financijskog poslovanja za narednih pet godina te da će pri donošenju planova za naredno razdoblje razmatrati donošenje strateškog plana za razdoblje od tri godine.

U vezi s preporukom da u godišnjem izvještaju o poslovanju u dijelu izvješća o realizaciji poslovnog plana vrijednosno iskazuje podatke o investicijama na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima, Društvo navodi da će pri izradi izvješća o poslovanju razmatrati vrijednosno iskazivanje podataka o investicijama.

Vežano za preporuku da preispita odredbe ugovora u vezi s preuzimanjem, obradom i zbrinjavanjem glomaznog otpada, Društvo navodi da se razmatra zaključivanje novog ugovora s komunalnim društvima kojim će se regulirati odredbe vezane za glomazni otpad.

Nadalje, vežano za preporuku da provodi odredbe ugovora u vezi s utvrđivanjem količine i vrste otpada koji ne ulazi u sastav miješanog komunalnog otpada odnosno količine biootpada veće od 20,0 % koje je Društvo dužno izdvojiti, preuzeti te zbrinuti i korisniku obračunati naknadu, Društvo navodi da navedene odredbe ugovora nisu u potpunosti provedive za svu količinu zaprimljenog miješanog komunalnog otpada jer to uključuje i iskrcaj ukupne količine otpada na odgovarajući plato u svrhu analize te analize po ovlaštenoj osobi prije obrade u MBO postrojenju. Navodi kako se očekuje smanjenje biootpada u miješanom komunalnom otpadu jer, sukladno propisima, jedinice lokalne samouprave odnosno komunalna društva do konca 2023. imaju obvezu izdvojeno prikupljati biootpad (uvođenje tzv. smeđe kante). Društvo, također, navodi da je početkom rujna 2022. ovlaštena osoba izvršila ispitivanje – morfološka analiza sastava miješanog komunalnog otpada te su ukupni troškovi bili veći od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Vežano za preporuku da preispita odredbe u vezi s dostavljanjem predavatelju miješanog komunalnog otpada sve potrebne dokumentacije i podataka o količini izdvojenih sastavnica reciklabilnog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, Društvo navodi da se razmatra zaključivanje novog ugovora s komunalnim društvima kojim će se regulirati odredbe vezane za navedeno.

Na koncu, vežano za preporuke o donošenju internog akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom i preporuke uz sastavljanje zapisnika o obavljenom unutarnjem nadzoru te dostave Upravi Društva, Društvo navodi da će izvješća o provedenim internim kontrolama dostaviti Upravi Društva sukladno internim procedurama prema ISO sustavima upravljanja.

Prilog 1

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad nastao obavljanjem djelatnosti Društva za 2019., 2020. i 2021., prema Obrascu NO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada	2019.		2020.				2021.				Stanje privremenog skladišta na dan
			Predano		Postupanje s otpadom na mjestu nastanka		Predano		Postupanje s otpadom na mjestu nastanka		Predano		
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t
1	2	8	9	13	14	15	16	20	21	22	23	19	
1.	19 05 01	nekompostirana frakcija komunalnog i sličnog otpada	0	-	92 561,800	R 3	0	-	137 168,000	R 3	0	-	0
2.	16 06 01*	olovne baterije (vlastiti otpad)	0,150	D	0	-	0	-	0	-	0	-	0
3.	16 07 09	otpad koji sadrži druge opasne tvari (vlastiti otpad)	0,500	D	0	-	0	-	0	-	0	-	0
4.	19 08 10*	mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, koje nisu navedene pod 19 08 09* (vlastiti otpad)	0	-	0	-	21,900	D	0	-	0	-	0
5.	19 12 03	obojeni metali	0	-	0	-	0	-	0	-	30,000	R	765,000
6.	19 12 10	gorivi otpad (gorivo dobiveno iz otpada)	0	-	3 026,000	R 3	1	R 1	500,000	R 3	0	-	13 653,000
							526,000	R 1					
							597,000	R 1					
7.	19 12 12	ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada koji nije naveden pod 19 12 11*	0	-	0	-	0	-	0	-	30,000	R	7 396,000

D Namijenjeno za postupak zbrinjavanja

R Namijenjeno za postupak uporabe

R 1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije

R 3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe)

Prilog 2

Podaci o preuzetim količinama otpada na bioreaktorsko odlagalište Centra
za 2019., 2020. i 2021., prema Obrascu OZO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Preuzeto u godini u t		
			2019.	2020.	2021.
	1	2	3	4	5
I.	Preuzeto u izvještajnoj godini				
1.	20 03 01	miješani komunalni otpad	73 554,000	59 449,000	69 008,000
2.	20 03 02	otpad s tržnice	50,000	102,000	56,000
3.	20 03 03	ostaci od čišćenja ulica	447,000	321,000	215,000
4.	20 03 07	glomazni otpad	0	0	4,000
5.	20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način	493,000	299,000	771,000
Ukupno I.			74 544,000	60 171,000	70 054,000
II.	Postupanje s otpadom				
1.	Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (R3)		74 004,000	59 774,000	69 228,000
2.	Privremeno skladištenje (R13)		0	27,000	4,000